

KORIENSKO PISANJE

ZAGREB 1942

KORIENSKO PISANJE

PRELEDIO I IZDAO HRVATSKI
DRŽAVNI URED ZA JEZIK

DRUGO IZDANJE

ZAGREB 1942

*Ovu knjigu sastavio je uz suradnju članova Hrvatskog državnog ureda za jezik član Ureda
A. B. Klaić*

„Hrvatski službeni i književni jezik jest štokavsko narječje jekavskoga odnosno (ekavskoga govora).“

„Na hrvatskom se jezika ina pisati po korienskom, a ne po zvučnom pravopisu.“
Iz zakonske odredbe o hrvatskom jeziku, o njegovoj čistoći i o pravopisu.

U poviesti hrvatske knjige često se javlja pitanje, da li bi hrvatske rieči valjalo pisati onako, kako se izgovaraju (zvučni, izgovorni, fonetički pravopis) ili bi se u pisanju trebalo obzirati na njihovo postanje (korienski, etimološki pravopis). Pitanjem izgovornog i korienskog pravopisa u našoj prošlosti bavio se osobito dr. Tomislav Maretić. (T. Maretić. Istorija hrvatskoga pravopisa latinskijem slovima, Zagreb, 1889.) On je ustanovio, da nema nijednoga hrvatskog pisca od Bernardina Splićanina (1495.) do Marijana Jaića (1833.), koji bi pisao sasvim izgovorno, odnosno sasvim korienski. Izgovornim su pravopisom, ustanovljuje Maretić, naši pisci pisali uglavnom onda, kada korien rieči nije bio lako uočljiv, na pr. pčela (bčela), gdje (kdje), zdrav (sdrav), zdenac (stdenac), a korienskim su se pravopisom služili osobito u složenicama, u tvorbi i u mienjanju rieči, na pr. obkoliti, šibka, vrabca (od vrabac), gdje su lako mogli osjetiti postanje pojedine rieči ili pojedinog oblika. Naši stari pisci bili su ipak više etimolozi nego fonetičari.

Korienski se pravopis uglavnom ogleda u čuvanju prvotnih, korienskih ili osnovnih suglasnika, a izgovorni u izjednačivanju suglasnika po zvučnosti i u izpadanju suglasnika iz nekih suglasničkih skupova, pa će za ovo naše razmatranje svakako biti od važnosti, da razgledamo, kako su to provodili naši stari pisci. Uzet ćemo prema spomenutoj Maretićevoj razpravi samo nekoliko suglasničkih skupova:

1. Skup *bc* — *pc*, na pr. *vrabac*, *vrabea* — *vrapea*, etimološki piše 28 pisaca, a fonetički 2 (Kašić i Ančič).
2. Skup *bh* — *ph*, koji se javlja samo u složenicama, na pr. *obhoditi* — *ophoditi*, pišu svi pisci etimološki.
3. Skup *bk* — *pk*, koji se javlja u složenicama, na pr. *obkoliti* — *opkoliti*, te u riečirna kao *šibka* — *šipka*, *ljubka* — *ljupka* (od *ljuhak*), pišu naši stari pisci dvojako: složenice pišu svi etimološki, a primjere kao *šihka*, *ljubka* etimološki pišu 32 pisca, fonetički 14, dok njih 9 koleba pišući *bk* i *pk*.
4. Skup *čb* — *džb*, na pr. *svjedočba* — *svjedodžba*, etimološki ima 11 pisaca, a fonetički njih trojica.
5. Skup *sb* — *zb*, na pr. *sbor* — *zbor*, *sbližiti* — *zbližiti*, etimološki piše 1 (Knežević), a fonetički svi drugi. Osam pisaca koleba između *sb* i *zb*.
6. U pisanju skupa *sd* — *zd* isti je omjer kao i kod *sb*.
7. Skup *sg* — *zg*, na pr. *sgoditi* — *zgoditi*, *sgledati* — *zgleđati*, etimološki ne piše nijedan pisac.
8. Skup *tb* — *db*, na pr. *ženitha* — *ženidba*, etimološki piše 20 pisaca, fonetički 29, a 19 ih imaju oboje.

9. Skup *tc* — *c*, na pr. *otca* — *oca*, *djetca* — *djeca* pišu stari pisci dvojako: *otca* — *oca* etimološki 38 — fonetički 12, *djetca* — *djeca* etimološki 12 — fonetički 59, oboje 11.

10. Skup *zs* — *s*, na pr. *razstaviti* — *rastaviti*, etimološki 8, fonetički 27, oboje 54. Ne će biti na odmet, da se ukratko zadržimo i na odrazu glasa *č*, kako se on javlja kod naših starih pisaca. Puštajući po strani ikavce (čakaveci, Bošnjaci, Primorci i Slavonci osim Lzakovića) i ekavce (svi kajkavci osim Pergošića), u kojih je taj glas „i“ odnosno „e“, ikavci naši, Bokelji i Dubrovčani, pišu ga jednako za duge i kratke slogove, i to ovako: *ie* -25 pisaca, *iје* — 4 pisca, *iye* — 1 pisac, *je* — 10 pisaca, *ye* — 2 pisca, dok dvojica (Ranjina i Nenadić) razlikuju pismom dugo i kratko *ě*, pa za dugo pišu *ie*, a za kratko pišu *je*, upravo kao i mi danas.

Osim toga vladala je među našim starim piscima i velika nejednakost u grafici, pa su na pr. za naše današnje *č* imali 22 znaka, i to: *ceh*, *cehi*, *ch*, *chi*, *chj*, *chy*, *ck*, *cki*, *cs*, *esi*, *k*, *ki*, *ky*, *teh*, *tehi*, *tehj*, *tchy*, *tj*, *tky*, *ty* i još dva znaka s njemačkim oštrim *s*, a ni kod drugih znakova nije bilo mnogo bolje.

Nezgodnost ovakve pravopisne razkiđanosti uvidio je Ljudevit Gaj. On je prvi uspješno uznastojao, da se stvori i uredi jedinstven pravopis, kojim bi se služili svi Hrvati (Ljudevit Gaj, *Kratka osnova horvatsko-slavenskoga pravopisanja* po leg mudroljubneh, narodneh i prigospodarneh temeljov i zrokov, Budim 1830.). Gaj je naime, kako je poznato, proglasio štokavski čakavski, ekavski) govor hrvatskim književnim jezikom (u tomu je slijedio i staru dubrovačko-dalmatinsku jezičnu i književnu predaju), uredio latinicu za potrebe hrvatskoga jezika i zadržao korienski pravopis, kako je do onda uglavnom bio u običaju kod starih hrvatskih pisaca.

Gotovo istodobno s Gajevom, reformom javlja se jezična i pravopisna reforma i kod Srba, koji do onog vremena — za razliku od Hrvata — nemaju vlastite književnosti na narodnom jeziku, nego se služe crkvenoslavenskim ili slavenosrpskim jezikom. Kod Srba je tu reformu uz pomoć Slovenca Jerneja Kopitara proveo Vuk Stefanović Karadžić. On je uzeo južno hercegovačko narječje, ijekavski govor, za književni jezik, uredio ćirilicu, prema ruskoj građanskoj, za potrebe književnog jezika i uveo izgovorni pravopis. Od tada je razlika u književnosti s obzirom na jezik i pismo između Hrvata i Srba bila u pismu i Hrvati pišu latinicom, a Srbi ćirilicom), u nekim oblicima (na pr. *dat. mn.* Hrvati pišu *junakom*, a Srbi *junacima*) i u rječničkom blagu književnog jezika te u pravopisu (Hrvati pišu korienski, a Srbi fonetički).

Sljedeći Gajeve političke težnje za ujedinjenjem „južnih Slavena“, neki su hrvatski javni radnici težili za tim, da se provede barem kulturno ujedinjenje, kad nije moglo doći do političkoga. Posljedica toga nastojanja bio je t. zv. bečki književni dogovor god. 1850. Tomu dogovoru prisustvovali su Hrvati: Ivan Kukuljević Sakcinski, Dimitrije Demeter, Ivan Mažuranić i Vinko Pacel, Srbi: Vuk Stefanović Karadžić, Đuro Daničić i Stjepan Pejaković, te Slovenac Franjo Miklošić. Na temelju uzrječiце „jedan narod treba jednu književnost da ima“ zaključili su jednoglasno i ovo:

1. ne valja miješajući narječja graditi narječje novo, kojega u narodu nema, nego je bolje od narodnih narječja izabrati jedno, da bude književni jezik; 2. najpraviše je i najbolje primiti južno narječje, da bude književno, a Vuka su zamolili, da napiše glavna pravila za južno narječje, što je on i učinio, da svaki nauči, gdje treba nijesto staroslavjenskoga jat pisati ije, je, e ili i.

Bečkog književnog dogovora nisu se u svemu držali ni Hrvati ni Srbi, Srbi naime od tog doba sve više pišu ekavskim govorom. Kod Hrvata su osobito ustali protiv toga dogovora Ante Starčević, Fran Kurelac i Adolfo Veber Tkalčević.

Starčević je polazio s političkog gledišta i nikako se nije mogao složiti s obrazloženjem, da „jedan narod treba jednu književnost da ima“, pobijajući tako zlokobnu zabudu nekih, da su Hrvati i Srbi jedan narod, a Kurelac i Veber poricali su spomenute točke toga dogovora (1. i 2.), naučavajući, da za književni jezik ne smije služiti samo jedno narječje, nego da književni jezik ima biti sinteza naših narječja: i štokavskog i čakavskog i kajkavskog.

No dok je Kurelac stvorio neki umjetni jezik držeći se pravila „narječja treba u jedno da izplove, da se sliju u jedno konito, da se sliju u jedno telo“, dotle Veber, priznavajući štokavsko hercegovačko narječje za temelj hrvatskom književnom jeziku, dopuštao, da i čakavski i kajkavski govor imaju pravo priskakati u pomoć štokavskom govoru tamo, gdje uztreba, a ne valja — pisao je — zapustiti ni jezično bogatstvo starih pisaca hrvatskih. Osim toga Hrvati ostaju pri korienkom pravopisu, što je ovdje najvažnije. Istina je doduše, da u zaključcima bečkog književnog dogovora nije bilo posebno naglašeno izgovorno pisanje, ali da se pod onim „južno narječje“ mislilo na takvo pisanje, jasno se vidi na pr. iz ovih Vrazovih riječi: „Ja obilazih naše ondašnje spisatelje, ne bih li ih sklonio, da mi jedan program načinimo i da bečki prijedlog tražimo malo promieniti, i Vuka barem na to sklonuti, da nas ostavi pri načinu, koji etimologiju ne ruši“.

I doista, hrvatski pisci i dalje pišu korienkim pravopisom. God. 1862. umiješale su se i školske oblasti u pravopisno pitanje. Te godine (29. listopada i 29. studenoga) izlaze po nalogu dvorske kancelarije naredbe, u kojima se nalaze, da se u hrvatskim školama ina upotrebljavati pravopis, koji se od godine 1836. držao uglavnom za književni. Iz primjera vjera, dje, sladko, sbor, razčistiti, bezzakonik, svetčanost, kako ih navode naredbe, vidi se, da se određuje korienksi pravopis i e za slovo jat (ie — je). Slična je naredba izdana 19. srpnja 1864. Godine 1877. bio je sastavljen odbor, u koji su ušli članovi školskog vijeća i neki poznati stručnjaci. Taj je odbor zaključio među ostalim, da se ima pisati ie i je za glas ě (diete, vjera). Dalje — iako kažu, „da je stvar glede pitanja etimologijskoga i

fonetičkoga pretnalo još iztražena“ — ipak ostaju pri korienkom pravopisu propisujući ga ovako:

- a) Korien rieči u fleksiji (mienjanje) ostavlja se uvijek netaknut, na pr. otac — oće, dobodci, početi.
- b) Kod sastava rieči priedlogu se ne mienja suglas, napr. odpasti, bezkrajn, razsuhi.
- c) Izvedene rieči neka pričuvalu etymon (korien), na pr. junačtvo, bolestnik.

Odbor je još zaključio, da se tiska posebna knjiga, u kojoj će biti pravopisna pravila i rječnik, ali do ostvarenja toga zaključka nije došlo. Pravopisna načela uz kraće tumačenje i dalje su sastavni dio tadašnjih hrvatskih slovnica. Prvi je priručnik za korienksi pravopis (uz fonetički) napisao Marčel Kušar i izdao ga u Dubrovniku godine 1889. pod naslovom „Nauka o pravopisu“.

Tako je bilo do godine 1892. Te je godine Klučnova vlada, želeći ugoditi Srbima mađaronima, sastavila odbor od pristasa bečkog književnog dogovora i jedinstvenog hrvatsko-srbskog jezika. Odbor se odlučio za fonetiku, te je izradba pravopisnog priručnika bila povjerena dru Ivanu Brozu. Njegov priručnik propisao je Odjel za bogoštovlje i nastavu iste godine za hrvatske škole. Načela izgovornog pravopisa, kako ih je ustanovio Broz, a po njemu kasnije dr. Dragutin Boranić, vriedila su uz manje preinake sve do god. 1929., barem u hrvatskim školama. Te je godine beogradska vlada izdala „Pravopisno uputstvo za sve osnovne, srednje i stručne škole kraljevine SHS“, što je značilo potpunu pohjedu izgovornog pravopisa po srbskom uzoru.¹⁾ Izgovorni pravopis ipak nije pobedio. I poslije godine 1892. hrvatski književnici, poglavito oni oko Matice Hrvatske i Društva sv. Jeronima, te pravaške i neke druge opozicionalne novine pišu dulje ili kraće vrieme korienkim pravopisom smatrajući ga ne samo činbenikom hrvatske posebnosti, nego i zgodnijim za hrvatski književni jezik. Sve do svoje smrti izdržali su u korienkom pravopisu Vladimir Mažuranić (1831.) i braća Radići (jezikoslovac Ante i 1919., koji je god. 1899. podvrgao oštroj kritici Maretićevu Gramatiku i stilistiku hrvatskoga ili srpskoga književnog jezika, i političar Stjepan 1928.). Nakon njihove smrti pisala je korienkim pravopisom još Seljačka Sloga u svim svojim izdanjima.

Kad je god. 1939. osnovana Banovina Hrvatska, vraćen je u Hrvatskoj prijašnji Boranićev pravopis od 1928. Dne 23. lipnja 1941. ministar nastave izdao je naredbu o hrvatskom pravopisu, u kojoj se među ostalim propisuju neka pravila korienkog pisanja (vidi str. 8). Podpun preokret u pravopisu dogada se 14. kolovoza 1941., kada je Poglavlak izdao zakonsku odredbu o hrvatskom jeziku, o njegovoj čistoci i o pravopisu (vidi str. 10).

1) Zanimljivo je, što Tomislav Maretić piše o etimološkom odnosno fonetičkom pravopisu. U prvom izdanju svoje Gramatike i stilistike hrvatskoga ili srpskoga književnog jezika (1699.) na str. 29, veli: „I jedan i drugi način pisanja ima svoje dobre / svoje rđave strane; fonetički je pravopis dobar sloga, što se slaže s izgovorom, te ga je narodu lako naučiti — treba samo znati slova pa pisati, kako čovjek govori; a rđav je ovaj način stoga, što on može gdje koje riječi tako oteati, da nije svakom lako pogoditi, što znače. Etimološki je opet način u tome dobar, što ne naskida svezu među srodnijim riječima i oblicima, te čitatelj lako razabira značenje; a rđav je u tome, što ne odgovara izgovoru, te čovjek treba odjelito učiti izgovor, a odjelito pravopis. Loše strane jednog i drugog načina izbijaju osobito očevidno onda, kad je pretjeran, kako je na pr. staroindijski pravopis u fonetici pretjeran, a engleski i francuski u svojoj etimologiji“. U drugom izdanju te gramatike god. 1931. na str. 32. umjesto toga piše ovako: „Kako danas svi srpski pisci pišu fonetičkim pravopisom, a hrvatski gotovo svi, tako u naše vrijeme nije više potrebno dokazivati, daje za današnji naš književni jezik fonetički pravopis: zgodniji od etimologičkoga“.

Godine 1941. izašla je strošim korienskim prvopisom Poglavlnikova knjiga Strahote zabluda, a iste godine uvode koriensko pisanje Narodne novine te neki donobranski i ustaški listovi. Poglavlnikova zakonska odredba o hrvatskom jeziku, o njegovoj čistoci i o pravopisu propisuje, da hrvatski pravopis ima biti iekavski i korienski, a u čl.8. kaže, da će Ministarstvo nastave postaviti povjerenstvo, koje ima donijeti pravila za novi pravopis. Naredbom br. 53.119 od 30. rujna 1941. postavilo je Ministarstvo nastave povjerenstvo, koje je izradilo pravila za pravopisne promjene i predložilo ih Ministarstvu nastave. Dne 17. lipnja 1942. pod br. U. m. 1410/42 pozvalo je Ministarstvo nastave Hrvatski državni ured za jezik, da u smislu § 2. zakonske odredbe o osnanku toga ureda (vidi str. 8), a na temelju pravopisnih načela, koja je izradilo povjerenstvo za pravopis, i na temelju odvojenog mišljenja jednog člana istog povjerenstva izradi nacrt korienskog pravopisa u duhu zakonske odredbe o hrvatskom jeziku, o njegovoj čistoci i o pravopisu. Hrvatski državni ured za jezik izvršivši zadatak, postavljen spomenutim nalogom, predložio je nacrt korienskog pravopisa Ministarstvu nastave, te je ono izdalo provedbenu naredbu (vidi str.8).

Prema svemu, što je ovdje rečeno, jasno se vidi, da pravopis, o kojem se radi u ovoj knjižici, nije ništa novo, nego je nastavak starog hrvatskog običaja. Poglavlnik je svojim činom od 14. kolovoza 1941. nanovo povezao ono, što je bilo silom prekinuto.

ZAKONSKE ODREDBE I NAREDBE O HRVATSKOM JEZIKU I PRAVOPISU*)

ZAKONSKA ODREDBA o osnivanju Hrvatskog državnog ureda za jezik**)

§1.

U okviru Ministarstva bogoštovlja i nastave osniva se Hrvatski državni ured za jezik.

§2.

Hrvatski državni ured za jezik rješava sva jezična pitanja na području Nezavisne Države Hrvatske.

§3.

Hrvatski državni ured za jezik radi će u vezi s Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti u Zagrebu i s Hrvatskim sveučilištem u Zagrebu.

§4.

Ovlašćuje se ministar bogoštovlja i nastave, da naredbom provede ovu zakonsku odredbu.

Ova zakonska odredba stupa na snagu danom proglašenja u Narodnim novinama. U Zagrebu, dne 28. travnja 1941.

Poglavlnik: Dr. Ante
Pavelić, v.r.

Broj XXXIV-46-Z. p.-1941.
Predsjednik zakonodavnog
povjereništva pri Poglavlniku:
Dr. Milovan Žanić, v. r.

*) Zakonske tekstove navodimo onakvim pravopisom, kakvim su izašli u Narodnim novinama.

**) Iste Hrvatskog državnog ureda za jezik promijenjeno je u zakonskoj odredbi o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske br. CCLXXVIII-2402-Z-1942. (Narodne novine od 10. listopada 1942.) u Ured za hrvatski jezik.

PROVEDBENA NAREDBA k zakonskoj odredbi o osnivanju Hrvatskoga državnog ureda za jezik

I.

Zadatak je Hrvatskoga državnog ureda za jezik paziti na pravilnost i čistoću hrvatskoga jezika u javnoj upotrebi. Napose mu se povjeravaju ove dužnosti:

1. priređivanje školskih knjiga i priručnika iz jezičnog područja (pravopisa, slovnice, priručnog rječnika i sl.);
2. pregledavanje školskih knjiga za sve predmete;
3. jezična suradnja sa zakonodavnim i izvršnim državnim i samoupravnim tijelima prilikom sastavljanja nacrti zakona, odredaba i naredaba;
4. jezično savjetovanje piscima ili nakladnicima književnih i poučnih djela;
5. jezični nadgled svih tiskopisa uopće;
6. ispravljanje i odobravanje svih natpisa i oglasa na javnim mjestima (§ 9.);
7. nadgled jezika u kazalištima, kinematografima i krugovalnim postajama;
8. jezična promičba.

§ 2.

Hrvatski državni ured za jezik brine se za izradbu hrvatskog pravopisa, slovnice i priručnog rječnika za školsku i opću upotrebu ili odobrava već izradna djela te vrste.

Bez odobrenja Hrvatskoga državnog ureda za jezik ne smije se objaviti ni jedno djelo, koje bi sadržavalo jezične propise.

Znanstveno raspravljanje, ocjenjivanje i stavljanje prijedloga ostaje slobodno.

§ 3.

U suradnji s Hrvatskom akademijom i Hrvatskim sveučilištem u Zagrebu potieat će Hrvatski državni ured za jezik znanstveno obrađivanje hrvatskog jezika. Osobito će nastojati, da se što prije izradi veliki rječnik suvremenoga hrvatskog jezika i da se odrede jedinstveni stručni nazivi za sva područja ljudske djelatnosti.

§ 4.

Hrvatski državni ured za jezik osnovat će u svom knjiu hrvatski jezični muzej i knjižnicu.

§ 5.

Sve knjige, namijenjene školskoj upotrebi, imaju se dostaviti Hrvatskom državnom uredu za jezik, koji će ih s jezične strane pregledati i ispraviti.

§ 6.

Piscima ili nakladnicima dužan jo Hrvatski državni ured za jezik obaviti jezični pregled svakoga djela, koje mu prije tiskanja dostave u tu svrhu.

§ 7.

Hrvatski državni ured za jezik surađivat će s jezične strane pri izrađivanju nacrti zakona, zakonskih odredaba, naredaba, pravilnika, natpisa na tiskanicama, novčanicama, biljezima i t. d.

§ 8.

Sve dopise Hrvatskog državnog ureda za jezik, kojima se vrši jezična promičba, ili se javnost upozorava na jezične i pravopisne pogreške, dužne su dnevne novine uvrštavati besplatno, ako ne prelaze veličinom polovicu tiskanog stupca pojedinih novina.

§ 9.

Natpisi privrednih poduzeća, trgovina, gostionica, obrtničkih radionica i svih ostalih zanimanja i društava, za koje Hrvatski državni ured za jezik ustanovi, da nijesu u skladu s duhom hrvatskoga jezika, morat će se ispraviti i zamijeniti novima prema općim ili pojedinačnim nalogima Hrvatskoga državnog ureda za jezik.

§ 10.

Za jezičnu pravilnost i čistoću u državnim i drugim kazalištima i krugovalnim postajama brine se Hrvatski državni ured za jezik u dogovoru a upravama tih ustanova.

§ 11.

Filmove s hrvatskim tumačem, slikovne i govorne reklame ne smiju kinematografi pružati općinstvu, ako za njihov tekst nijesu prethodno dobili pismeno odobrenje Hrvatskoga državnog ureda za jezik.

§ 12.

Gdje to traži obilje posla i gdje ina mogućnosti, slobodno je pojedinim državnim i privatnim ustanovama i poduzećima držati posebnog namještenika kao jezičnog ispravljača, o čemu treba obavijestiti Hrvatski državni ured za jezik. U tom slučaju moći će Hrvatski državni ured za jezik osloboditi te ustanove od dužnosti, da mu šalju na prethodni jezični pregled svoje sastavke, na koje se odnosi ova naredba.

§ 13.

Sastavci, koji se po §§ 2., 5., 6. i 7. ove naredbe dostavljaju Hrvatskom državnom uredu za jezik, imaju biti napisani pisaćim strojem,

§ 14.

Za obavljanje poslova iz §§ 5., 6. i 9. ove naredbe plaćaju stranke pristojbu prema cjeniku i na način, koji će propisati Hrvatski državni ured za jezik.

§ 15. Prekršaji ove naredbe

kaznit će se kao redarstveni prekršaji.

§ 16.

Upravni i pisarnički troškovi Hrvatskoga državnog ureda za jezik, nagrade suradnicima izvan Ureda, izdatci za jezični muzej, knjižnicu i znanstvena putovanja i ostali izdatci namiruju se iz državnog proračuna.

Pročelnik Hrvatskoga državnog ureda za jezik može donositi odluke o stvarima i osobnim izdatcima (honorarima) u granicama odobrene navjere i u granicama prihoda predviđenih u § 14. provedbene naredbe.
Prihode iz pristojba po § 5. i 6. može pročelnik Hrvatskoga državnog ureda za jezik upotrijebiti za nagradu ispravljačima izvanredovnog vremena do 80%, dok će 20% zadržati u blagajni ureda. Prihodi iz pristojba po § 9. ne mogu se upotrijebiti za nagradu ispravljačima.)*

§ 17.

Ova naredba stupa na snagu danom proglašenja u Narodnim novinama.
U Zagrebu, 12. srpnja 1941.
Broj 477-Z. p.- 1941.

Doglavnik
ministar nastave:
Dr. Mile Budak. v. r.

MINISTARSKA NAREDBA o hrvatskom pravopisu

Hrvatski pravopis mora odgovarati duhu hrvatskog jezika, pa mu valja posvetiti osobitu pažnju. Znači pisati i znati govoriti nije isto, ali se jedno naslanja na drugo, pa pisanje prilagoditi govoru može imati svoje razloge samo dole, dok ne bi pisanje zamelo riječ tako, da se ona iz pisma ne bi prepoznala. Otud i pitanje o glasovnom i korjenitom pisanju. Duh pak jezika odlučuje o tom, da ćemo se i kad ćemo se i gdje ćemo se držati jednog ili drugog pisanja. Na duhu se osniva i samobitnost jezična, na hrvatskom duhu hrvatska jezična samobitnost. Kako treba znanosti dati priliku, da i ova pitanja produbljuje, a znanost nije ni u jednom kulturnom jeziku u tom dala za sva vremena posljednju riječ, ministarstvo bogoštovlja i nastave prihvatilo je u pitanju o hrvatskom pravopisu

*) Posljednje dvije stavke ovoga paragrafa dodane su provedbenoj naredbi od 31. listopada 1941. (Narodne novine od 5. XI. 1941.)

ovu misao: hrvatski se pravopis ima provesti na načelu etimološkom, tako da se utvrde sve etimološke mogućnosti osnovane na znanosti, koja ima odrediti svuda ono, što u duhu hrvatskog jezika nalazi svoju potvrdu.

Prema tome dosadašnji školski pravopis mijenja se u ovim točkama:

1. Glas *d* ne sljubljuje se po zvučnosti, pa prema tome na pr. umanjenu riječ od žeda treba pisati žedca mj. žečca; vodstvo mj. vođstvo (vočstvo) i t. d.
2. Kod riječi muškoga roda, koje se svršavaju na *-tak* i *-dak* s nepostojanim *a*, suglasnici *t* i *d* ostaju ispred *e* bez promjene; dakle početak — početei, mjesto počeci; patak — patei, mj. paci; zadatak — zadatei, mj. zadaci; redak — redci, mj. reci; dohodak — dohodei, mj. dohoci; cvijetak — cvijetei, mj. cvijeci; predak — predci i t. d. Kod riječi sa završetima *-tac* i *-dac* s nepostojanim *a* gdje je potrebno označiti razliku u značenju riječi, čuvaju se osnovni suglasnici; na pr. mlatac — mlatei, mladae — mladei i sl.
3. Kad nakon ispadanja nepostojanoga *a* od završetka *-lac* muških imenica dode glas *i* na kraj sloga, ne pretvara se u *o* i ne slijeva se s prethodnim *o*; na pr. stolac — stolci, mj. stoci; dolac — dolci, mj. doći i t. d.
4. U imenima mjesta s nepostojanim *a* ne provodi se sljublivanje, kad *a* ispadne; na pr. Medak — Medka, mj. Metka; Gradac — Gradca, mj. Graca i t. d.
5. Pravopisnom pravilu, da se glas *duc* mijenja u *t*, ako se nalazi u složenim riječima ispred *s*, *e*, *š*, *č*, kad se ovim glasovima počinje druga riječ u složenici (prema čemu treba pisati: odsjek mj. otsjek; predsjednik mj. pretsjednik; odcijepiti mj. otcijepiti; odšetati mj. ošetati; kadšto mj. katšto; nadčovječan mj. natčovječan; odcušnuti mj. otcušnuti i t. d.), dodaje se:
- U riječima, kojima se označuje viši ili niži položaj u odnosima službe, zvanja, zanimanja, organizacije i sl, prijedlozi *nad* i *pod* čuvaju glas *d* bez promjene; na pr. nadporučnik, podpredsjednik i t. D.
6. Nema sljublivanja u tvorbi futura I, pa se piše nastavljeno dat ču, pust ču i t. d.
7. Ne ispadaju glasovi kod zanjenica, pa se piše tko, netko, nitko, svatko.
8. Glas *h* se piše kod imenica na pr. duhan (ne duvan), kuhinja (ne kajna).
9. Strane se riječi pišu: 1) kako se pišu u jeziku, iz kog potječu, na pr. Rousseau, Dumas, Goethe, Shakespeare; 2) kako *ih*ju prisvojio hrvatski izgovor i pravopis, na pr. Homer, Helen, historija, lereza, kenija i t. d.
10. Velikim početnim slovom pišu se obadvije riječi u imenima mjesta bez obzira na to, da li se opća imenica uzima u prvom ili u prenesenom značenju; dakle kao što se piše Grubišno Polje, Velika Gorica i t. d., treba pisati i Dugo Selo, Stubičke Toplice i t. d.
11. U znak poštovanja pišu se velikim početnim slovom Duglavnik, Duglavnik i Nezavisna Država Hrvatska.

12. Kod imena ustanova piše se prva riječ velikim početnim slovom. Nazivi različitih ministarstava ne pišu se velikim slovom, nego samo na početku rečenice. *)
Priredivači novih školskih knjiga imaju se držati ove naredbe.
U Zagrebu, dne 23. lipnja 1941.

Doglavnik ministar bogoštovlja i
nastave: Dr. Mile Budak, v. r.

ZAKONSKA ODREDBA hrvatskom jeziku, o njegovoj čistoći i o pravopisu

Članak 1.

Jezik, što ga govore Hrvati, jest po svom izvoru, po poviestnom razvitku, po svojoj razprostranjenosti na hrvatskom narodnom području, po načinu izgovora, po slovničkim pravilima i po značenju pojedinih rieči izvorni i osebniji jezik.

*) I nazivi ministarstava pišu se *sada* velikim slovom, kako su napisani u zakonskoj odredbi o državnoj vladi od 9. listopada 1942.

hrvatskog naroda, te nije istovjetan ni s jednim drugim jezikom, niti je narječje bilo kojega drugog jezika, ili bilo s kojim drugim narodom zajedničkog jezika. Zato se zove „hrvatski jezik“.

Članak 2.

Hrvatski je jezik javno dobro hrvatskog naroda, pa ga nitko ne smije izkrivljivati uiti uagrdjivati. Stoga je zabranjeno u izgovoru i u pisanju upotrebljavati rieči, koje ne odgovaraju duhu hrvatskoga jezika, a u pravilu neči tuđice, posuđene iz drugih pa i sličnih jezika. Iznimno se mogu upotrebljavati rieči, koje su već zadobile posebno značenje, te se mogu samo težko ili nikako nadomjestiti domaćim riečima.

Članak 3.

Zabranjuje se davati nehrvatska imena i nazive trgovinama, poduzećima, zavodima, društvima i bilo kakovim ustanovama, a isto je tako zabranjeno izvješavati i postavljati javno bilo kakove nadpise, koji stoje u protimbi s ustanovama ove zakonske odredbe.

Članak 4.

Hrvatski službeni i književni jezik jest štokavsko narječje jekavskoga, odnosno iekavskoga govora. Gdje je u ikavskom govoru kratko „i“,

ima se pisati i izgovarati „je“, a gdje je u ikavskom govoru dugo „i“, ima se izgovarati i pisati „je“.

Članak 5.

Na književnim djelima napisanim na bilo kojem narječju ili govoru ima se na izaknutom mjestu vidljivo označiti, daje napisano na odnosnom narječju.

Članak 6.

Mjesto neodređenog glagolskog oblika ne smije se u budućem vremenu upotrebljavati „di“ sa sadašnjim vremenom.

Članak 7.

Na hrvatskom se jeziku ima pisati po korieniskom, a ne po zvučnom pravopisu.

Članak 8.

Ministarstvo će nastave postaviti naredbenim putem povjerenstvo, koje će odrediti sve potrebno, da sve ustanove ove zakonske odredbe privedu u djela, i koje će se brinuti, da se hrvatski jezik očisti, a pravopis ustali u duhu ove zakonske odredbe, te će ujedno propisati i kazne za zaštitu čistoće jezika i pravopisa.

Članak 9.

Dok povjerenstvo, spomenuto u Čl. 8., ne izradi konačna pravila hrvatskoga pravopisa u duhu ove zakonske odredbe, moći će se privremeno u školama upotrebljavati knjige priredene na temelju ministarske odredbe o pravopisu od 23. lipnja 1941.

Članak 10.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom njezina proglašanja, a provedba se povjerava ministru nastave. Dano u Zagrebu, dne 14. kolovoza 1941. Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj CCXLIX-1083-Z, p.-1941. Ministar
nastave: Dr. Mile Budak, v. r. Predsjednik
zakonodavnog povjerenstva ministar: Dr.
Milovan Žanić, v. r.

ZAKONSKA ODREDBA o tumačenju članka 8. zakonske odredbe od 14. kolovoza 1941. broj CCXLIX-1083-Z, p.-1941 o hrvatskom jeziku, o njegovoj čistoći i o pravopisu & 1.

Propisi članka 8. zakonske odredbe od 14. kolovoza 1941. broj CCXLIX-1083-Z. p.-1941. o hrvatskom jeziku, o njegovoj čistoći i o pravopisu imaju se razumijeti ovako:

„Ministarstvo nastave imenovat će naredbom povjerenstvo, kome je zadaća: 1. uklanjati riječi, koje ne odgovaraju duhu hrvatskog jezika i riječi tuđice, te ovakve riječi nadomještati domaćim; 2. izraditi i predložiti Ministarstvu nastave pravila za korijenski pravopis. Kada povjerenstvo svrši svoju zadaću, Ministarstvo nastave će narediti njegov prestanak.

Kazne za zaštitu čistoće jezika i pravopisa propisat će naredbom Ministarstvo nastave.“

**Poglavnik Nezavisne Države
Hrvatske: Dr. Ante Pavličić, v. r.**

Broj: CCCLXXXVII-1886-Z-1941.
Ministar pravosuđa i bogoštovlja: **Dr.
Mirko Puk, v. r.**

PROVEDBENA NAREDBA

k zakonskoj odredbi o hrvatskom jeziku, o njegovoj čistoći i o pravopisu od 14. kolovoza 1941. broj CCXLIX-1083-Z. p.-1941.

Na temelju članka 10. zakonske odredbe o hrvatskom jeziku, o njegovoj čistoći i o pravopisu od 14. kolovoza 1941. br. CCXLIX-1083-Z. p.-1941 propisujem ovu provedbenu naredbu:

Za pisanje dvoglasa **ie** i **je**, koji su postali od **e** (jat), naređuje se sljedeće:

- Gdje je u ikavskom govoru dugo **i**, postalo od **ē** (jat), ima se u hrvatskom književnom jeziku pisati **ie**, na pr. biel, cviet, diete, liek, rieđak, svieća, tieło, zvezda, a gdje je u ikavskom govoru kratko **i**, postalo od **ē** (jat), ima se kao i dosad pisati **je**, na pr. djeca, mjesto, pjesma, susjed, tjerati.

2. Skup **ie** jednosložni je dvoglas, te se ne smije nastavljati, na pr. ni odak, li-ep, sni-eg, sni-egu, nego rie-dak, liep, snieg, snie-ga.

3. Od dugog **ie** postaje kratko **je** u ovim slučajevima:

a) u oblicima i izvedenicama: diete — djeteta, djcep, djetinjski; biel —■ bjelji, bjedina; liep —■ ljepši, ljepota; Nie-nac — Njemačka; rieč — rječnik, rječit; vienac —■ vjenčić, vjenčati; zaniieniti — zamjenjivati, zamjenik i t. d;

b) u dugoj množini (na -ovi) jednosložnih imenica, koje u 1. i 2. padežu jednine imaju jednaki naglasak, na pr. cviet, cvieta (ikavski: cvit, cvita) — cvjetovi; snieg, sniega (ikavski: snigg, sniga) —

sujegovi; viek, vieka (ikavski: vik, vika) — vjekovi; Zlieb, Zlieba (ikavski, Zlib, Zliba) ■ — Zljebovi. Onakve imenice, koje u 2. padežu jednine imaju drugačije naglaske nego u 1. padežu, sadržavaju u dugoj množini **ie**, na pr. liek, lieka (ikavski: lik, lika) — liekovi; briest, briesta (ikavski: brist, brista) — briestovi.

4. Iza **r** ne dolazi prema **ie** kratko **je**, nego samo **e**: vriene — vremena, brieg —■ bregovi, priek — preči. Ali ipak ostaje **je** u nekim slučajevima, kao što su: crjepovi, pogriješka, strijelica, vriednoća. ■

5. Izpred **o** i izpred **j** ikavsko **i** ostaje i u iekavskom i: cio (cici), dio (diel), htio (ali htjela), Biograd (na moru), sijati, grijati, smijati se, ali sjeo (ne — sio), jeo (ne — io), sreo (ne — srio), vreo (ne — vro), zreo (ne — zrio).

6. U dugim slogovima ne piše se **ie** nego **je**:

a) u 2. padežu množine imenica, koje u 1. padežu jednine imaju kratko **je**: djelo — djela, vjera — vjera, medvjed — medvjeda, koljeno — koljena;

b) u kosim padežima i u prošlom glagolskom prilogu, kad je stoji izpred dva suglasnika, od kojih je prvi **l**, **lj**, **n**, **r**, **v**: drvodjelac — drvodjelca, ponedjeljak — ponedjeljku, zasjenak — zasjenkom, primjerak — primjerci, nadjevak — cima, vidjeti — vidjevši;

c) u umanjenicama, kao što su: djelce (od djelo), sjenka (od sjena);

d) u nekim imenicama od milja (hipokoristi): djeva (prema djevica), djedo (prema djed), Stjepo (prema Stjepan);

e) u nekim glagolima: nanješati (prema nanjesti), zanjenati (prema zanjeriti).

Od jednosložnog dvoglasa **ie** valja razlikovati:

1. dvosložni skup **ie** u tuđim riječima, na pr. hieroglif, Orient, garsoniera (§ 6.);

2. dvosložni skup **ije**, koji je po postanju različit od **ie**. Takvo **ije** dolazi:

a) u 2. padežu jednine i u 1. padežu množine imenica na -ija:

biskupije, nacije (§ 6.), davorije, lije, pukovnije, zmije;

b) u oblicima zanjenica, i komparativa, i u priložima, na pr. čije, čijega, čijem — čisuje, novijega, zdravijem — prije, poslije;

c) u oblicima (sadašnje vrieme, trpni pridjev) i glagolskim imenicama glagola: biu, gnjiti, kriü, liti, miü, piti, siti, viti, brjati, grijati, sijati, smijati se, vijati, smijeti, umjeti, (do)spjeti, (pro)htjeti se, na pr. bijem, biješ, bije, bijemo, bijete, bijen, bijenje; grijem, griješ, grije, grijemo, grijete: smijem, smiješ, smije, smijemo, smijete;

d) u obliku uije, te u riečima ijedar, nijedan;

e) u tuđim riečima kao Arije, Poncije — studije, studijem, Poncijem, Verdijem — Poncijev, Verdijev — arijevac, arijeviski (§ 6.).

&3. Za pisanje

korienskim pravopisom naređuje se:

- a) Izjednačavanje suglasnika po zvučnosti ne označuje se u pismu, na pr. vrabci (od vrabac), dohodka (od dohodak), grozdka (od grozdak), hriba (od hribat), gibka (od gibak), riedka (od riedak), mrzka (od mrzak), jednačba, glasba, svatba, otačbina, zadušbina, naručbenica, zubčanik, šibčica, rožčić, ženitba, Zagrebčanin, blažće, hljebičić, obrazčić, pripoviedka, šibka, opazka, robkinja, khubko, Vladko, potrešćina, lupežina, zubčan, drugčiji, khubski, gladčati, grizkati, dubsti, grebsti, muzi, bezecen, bezznačajan, obezčasti, izčuškati, izkaz, izpit, izsjeći, iztok, izzyždati, izžliebiti, nadkonobar, nusprostorija, nuzzgrada, obči, obkoliti, obsada, obtok, odkriti, podkopati, predpostavka, razkopati, razsijati, razsvjeta, razžakosti, uzhit, uzkrnuti, petdeset, šesdeset, devedeset, nakledke, natražke, kadkad,
- b) Imenice s dočetkom **-tvo** (od starijeg **-stvo**), ako su izvedene od osnove, koja se svršava na c, č, k, g, z, valja pisati s dočetkom **-čtvo** odnosno **-štva**, na pr. samačtvo, pjevačtvo, vojničtvo, društvo, mnoštvo, knežtvo, lupežtvo. Isto tako i pridjevi a dočetkom **-ki** (starije **-ski**), kojima se osnova svršava na g, z, ž, pišu se s dočetkom **-zki** odnosno **-žki**, na pr. englezki, francuzki, filološki, pažki, požežki, pražki, ubožki, parižki, vitežki, mužki, lupežki.
2. Slovo **n** izpred b i postaje, na pr. jeftinba, hinba, nistanba, obranbeni, zelenbači, jedanput, stranputica.
3. Slova d i t redovito ostaju iza s, z, š, ž u skupovima od tri suglasnika, na pr. bolestna (od bolestni), žalostna (od žalostan), bolestnik, častnik, dužnostnik, vjestnik, postnica, masnoća, vratnoća, gostba, izvlastba, listka (od listak), čeljustka, daždka (od dažđak), šestnaest, grozdna (od grozdan, drugo je grozan), nuždna (od niždni), kazališni, sveučilišni, zemljišni, ustmen, dažđnjak.
4. Slova d i t redovito ostaju ispred c, č, s, š, na pr. srdce, dljetce, ota, sudca, dohodci, dobitci, Mletci, patče, sirotče, govedče, sudčev, otčev, srdčan (na pr. grč), Gradčanin, Mletčanin, gospodstvo, srodstvo, brodski, susjedski, hrvatština, gospodština.

&4.

Pod pravila iz predhodnog paragrafa ne podpadaju riječi: 1. u kojima bi se našla dva d. Pisat će se dakle: odavna, oderati, odieliti, podanik, odahnuti. Izuzimaju se riječi gdje je pisanje dd neophodno potrebno za razumijevanje, na pr. predvorje, poddialekt, poddnevnik;

2. u kojima dolazi prijedlog s kao sastavni dio složenice, na pr. zuići, zljeta, zdravlje, zgrabiti, nezgrapan, ozbiljan, sužbiti, zgoda;

3. u kojima dolazi skup stl, na pr. rasla (prema rastao), raslina, srastica;

4. riječi, u kojima se veza s korienskim suglasnikom više ili manje zatrla, odnosno kojima se pisanje po zvučnom načelu obćenito potvrđuje iz velike davnine, na pr. braco, djeca, dječji, dječak, gdje, iza, kriška, luckast, ljestve, mast, natjecati se, natječaj, nozdrva, očinski, očuh, počim, požnjak, predčasnik, priča, srčan (junačan), svečan, vazda, vježba, vršnjak, zapućak, zgusnuti se. Sve ovakve riječi imaju se navesti u pravopisnom rječniku.

&5.

Propisi ove naredbe ne odnose se na pisanje prezimena i zemljopisnih imena. Ona se pišu i dalje, kako se uobičajilo, na pr. Bijelić, Slijepčević, Bošković, Drašković, Juzbašić, Mu-radbegović, Ljupča planina, Čvrstica, Gračani, Vrapče, ali u zemljopisnim imenima tje, postalo od č (ja), valja zamijeniti s ie, na pr. Bielina, Osiek, Priedor, Rieka.

&6. Za

pisanje tuda riječi naređuje se:

1. Ostaje u pismu zvučni suglasnik izpred bezzvučnoga u predmetima ah-, ob-, sub-, ad-, na pr. absolutan, observatorij, substancija, adhezija.
2. Između i-e ne umeće se j, osim na kraju riječi to izpred nastavaka za oblike i tvorbu, na pr. hieroglif, garsoniera, orient, ali se piše: Arije, Poncije — studije (2. padež jednine i 1. padež množine od studija), studijem (7. padež od studij), Poncijem, Verdijem (7. padež od Poncije, Verdi) — Poncijev, Veditjev; arijevac, arijevski.
3. Između i-a ne umeće se j, osim na kraju riječi i u izvedenicama izpred hrvatskih dočeta, kao što su -ae, -alac, -anac -anski, -anstvo. Prema tome piše se bez j: cian, Siam, dialog, Diana, piaster, trializam, alianca, Efiat, gladiator, Iliada, kariatida, milijarda, niirada, salmiak, socialist, trivialan, amoniak, materializam, meridian, provincial i t. d.

Na kraju se piše -ija: a) u 1. padežu jednine i u 2. padežu množine, na pr. hrija, arija, Indija, studija, variacija; b) u 2. padežu jednine i množine imenica s dočetcima ije, -ij, -io, -i, na pr. Arija, Poncija (2. padež jednine od Arije, Poncije), kolegija (2. padež jednine i množine od kolegij), studija (2. padež jednine i množine od studij i studij), Verdija (2. padež od Verdi).

Ostaje j u izvedenicama, kao što su: Indijac, gimnazijalac (gimnazijalka), Belgijanac (Belgijančev), komedijaš (komedijaški), arijanski, arijanstvo.

&7.

Izrada pravopisnog priručnika u smislu ove provedbene naredbe povjerava se Hrvatskom, državnom uredu za jezik.

Do izdanja novog pravopisnog priručnika vriede i dalje pravila, kako su propisana u VIII. izdanju Boranićeva pravopisa (od g. 1941.), i propisi ministarske naredbe o hrvatskom pravopisu od 23. lipnja 1941., koliko se ne protive ovoj provedbenoj naredbi.

§9.

Ova provedbena naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama, a poslije 1. siječnja 1943. zabranjuje se upotreba bilo kakvog drugog pravopisa protivnog slovu i duhu ove provedbene naredbe.

U Zagrebu, dne 27. lipnja 1942.

Ministar nastave: Ratković, v. r. Broj: U. m. 1499-1942.

DVOGLASJE IE - JE

U hrvatskom jeziku postoje tri govora: ikavski, ekavski i iekavski (jekavski). Razlog postanju tih triju govora je glas, koji u znanstvenim djelima obilježuju znakom *č*, a nazivamo ga *jat*.

Hrvatski je književni jezik iekavski (odnosno jekavski), pa po pravopisu, kako gaje propisala provedbena naredba, u dugim slogovima prema starome *č* pišemo redovito *ie*, a u "kratkim redovito *je*. U dosadašnjem smo pravopisu mjesto takvog *ie* (od *č*) u dugim slogovima pisali redovito *ije*, a u kratkim *je*.

Pravopisna promjena obuhvaća samo duge slogove na pr. (*biel* prema prijašnjem *bijel*), dok kratki slogovi (na pr. *bjelji*) ostaju nepromijenjeni.

Promjena *ije* u *ie* u dugim slogovima, odnosno ostavljanje *ie* u kratkim slogovima, bit će nam jasni, ako uzporedimo ikavske oblike s književnima:

<i>avski</i>	<i>Dugi slogovi</i>	<i>književni</i>	<i>(prije)</i>
biel		biel	(bijel)
dite lie		diete rieč	(dijete)
rišiti		riešiti	(riječ)
zvizda		zviezda	(riješiti)
			(zvijezda)

Kratki slogovi ikavski

književni (sada i prije)

biili	bieli
dičji	dječji
ričnik	rječnik
rišenje	rješenje
zvizdan	zviezdan

(Napomena: Naglasci i jesu kratki, a i su dugi. Slog izpred naglaska uvijek je kratak.)

Od pravila, da prema dugom ikavskom *i* dobivamo *ie*, provedbena naredba odstupa u nekoliko slučajeva, pa mjesto dugog *ie* propisuje *je*. To biva u ovim slučajevima:

a) u gen. pl. imenica, koje u nom. sg. imaju kratko *je*, na primjer:

nom. sg.	
mjera	mjera
mjesto	

sjena mjesta sjena

vjera vjera napjèva

napjev nadjelja odjelja

nedjelja

odjel

pridjev

primjer	pridjēva	pretrpjēvši	
savjet	primjēra	d) u imenjenicama, u kojima suglasnici, spomenuti pod b) dolaze iza je:	
usjev	savjēta	<i>korjenita rieč</i>	<i>imenjenica</i>
uvjeta	usjēva	djelo koljeno sjena	djelce koljenice sjenka
	uvjēta	e) u nekim imenicama od milja, na pr.:	
b) u padežima imenica, kad se je nade izpred dva suglasnika, od kojih je prvi l, lj, n, r, v, na pr.:		<i>Korjenita rieč</i>	<i>Imenica od milja</i>
<i>nominativ</i>	<i>pa de ž</i>	djevica	djēva
drvodjelac	drvodjēlca	djed djever Stjepun	djēdo djēšo Stjēpo
ponedjeljak domjenak primjerak nadjevak	ponedjēljku	f) u nekim trajnim glagolima, na pr.:	
		<i>Trenutni glagol</i>	<i>Trajni glagol</i>
		namjestiti	namjēštati
c) u prošlom glagolskom prilogu, na pr.:	domjēnkamu	premjestiti	preinjēštati
<i>nominativ prošli glag.prilog</i>		razmjeniti	razmjērati
umjeti vidjeti poletjeti	primjērci	zamjeniti	zamjērati
	<i>nadživvimo poletjēvši</i>	g) u nekim osamljenim riečima, kao: vjēštac, vjērnost, Nēdjēljko, čovjēčac.	
pretrpjēti		Od pravila, da ē u kratkim slogovima postaje je, ima nekoliko iznimaka, pa njesto je možemo kadkadu u kratkim slogovima dobiti o odnosno i, l. Glas e njesto je dobivamo iza r:	
		a) u riečima kao breza, mreža, sreća i sl.	
		b) u predmetima p r e- i pred-, na pr. pregažiti, prebažiti, premostiti, prevoziti, prezadužiti, prevara, predložiti, predmet, predočba, predplata, predstraža, te sam prilog pred.	
		Bilješka: Predmeti pre- i pred- mogu imati i dugo ē, pa onda glase prie- i pri od-. Primjere za ovo donosi rječnik, a ovdje bilježimo	

slučajeve, gdje prema **prie-** i **pried-** u dugim slogovima stoji **pre-** i **pred-** u kratkim slogovima:

prieboj	
priedor	ali prebiti ali predrieti ali preglasati
prieglas	ali pregoniti ali prekoiti
priegon	ali prekopati
priekor, priekoran	ali prelazni ali preložiti
priekop	ali prelomiti
prielaz	ali prenositi ali prepisati ali
prielog	prepirka
prielom	ali prestupak
prienos	ali pretvoriti
priepis	ali prevoditi
priepor	ali prevoziti ali predložak
priestup	
prietvor	c) u mienjanju rieči i u izvedenicama od rieči, kao što su na pr.:
prievoz	brieg : bregovi (mjesto brjegovi), bregovit (mjesto brjegoviti)
priedlog, predložni	brežuljak (mjesto brježuljak)

briest: brestov (mjesto brjestov), brestovina (mjesto brjestovima)

crievo: crevar (mjesto crjevar)

driem: dremovan (mjesto drjenovan)

drien: drenovina. (mjesto djenovina)

priek: preči (mjesto prječi), zapreka (mj. zaprjeka)

triebiti: iztrebljiv (mjesto iztrjebljiv), otrebine (mj. otrjebine)

vrieme: vremina (mjesto vrijeme)

ždriebe: ždrebeta (mjesto ždrjebeta)

ždrich: ždrebovi (mjesto ždrjebovi)

Dosadašnji je pravopis u ovakvim slučajevima također propisivao **e**, a dopuštao je **je** u primjerima kao ogrjev, razrjeđivati, rješenje, rječnik, rjediti, d.

Tim primjerima još se dodaju:

prema **criep**: crjepar, crjepara, crjepić, crjepovi, crjepovlje-

prema **grieh**: grjehota, grješan, grješana, grješnički, pogrješka, pogrješan, pogrješiv, pogrješivati, zgrješenje

prema **rieč**: uzrječica

prema **riešiti**: odrješnica, odrješenje, odrješiti, odrješivati,

razrješenje, **razrješiv**, **razrješivati**, **razrješivost**, **razrješni**,

razrješnica

prema **striela**: strjelica, strjelimice, strjelomet, strjeljač, strjeljački, strjeljana, strjeljivo prema **vriedan**:

vrjednota, **vrjednota**

2. Glas **i** (mjesto **je**) dobivamo:

a) Izpredj: **grijati** (mjesto grježati od grējati), **sijati** (mjesto sježati od sējati), **snijati se** (mjesto smježati se od smējati se):

b) Izpred **o**, koje je postalo od **i**: **cio** (mjesto cjeo od cěl), **dio** (mjesto djeo od děl), **htio** (mjesto htjeo od hiěl), **Biograd** (na moru, mjesto Bjeograd od Bělgrad), **trpio** (mjesto trpjeo od trpěl). No ni to nije uvijek, nego pišemo **sjeo** (ne sio), **jeo** (ne io), **vreo** (ne vrio), **zreo** (ne zrio).

KORIENSKO NAČELO U PRAVOPISU

Pisati korienskim pravopisom znači: u pisanju suglasničkih skupova valja paziti na postanak rieči, a ne na izgovor. Kako fonetički pravopis pazi na izgovor, to se pravopis, propisan, u provedbenoj naredbi Ministarstva nastave, razlikuje podosta od pravopisa, koji je dosada bio u upotrebi.

Dosadašnji se izgovorni pravopis osnivao: 1. na izjednačavanju suglasnika po zvučnosti, 2. na izjednačavanju suglasnika po mjestu glasovne tvorbe, 3. na izpadanju suglasnika.

Pravopis, propisan provedbenom naredbom, napustio je ta tri načela samo djelomice, i to jedno više, a drugo manje.

Suglasnički skupovi ne izjednačuju se po zvučnosti
Izjednačavanje suglasnika po zvučnosti provodilo se u dosadašnjem pravopisu prema podjeli suglasnika na zvučne i bezzvučne, a ta podjela izgleda ovako: zvučni: **b — d dž dg — v z ž** bezzvučni: **p c t č é k h f s š**

Svaki zvučni suglasnik ima svoj bezzvučni par, na pr. suglasniku **b** par je **p**, suglasniku **d** par je **t** i **t**, **d**, dok suglasnici **c** i **h** nemaju u pismu svoga zvučnog para.

Kad se zvučni suglasnik našao pred bezzvučnim, promienio se u svoj bezzvučni par, odnosno kad se bezzvučni suglasnik našao pred zvučnim, promienio se u svoj zvučni par, na pr. vrabei (**b** zvučno, **e** bezzvučno) — vrapi (**p** bezzvučno, **e** bezzvučno) ili svjedočba (**č** bezzvučno, **h** zvučno) — svjedodžba (**dž** zvučno, **b** zvučno).

Takve promjene zvučnih suglasnika u bezzvučne i obratno provedbena naredba ne dopušta u pismu, osim u slučajevima promjene bezzvučnog k u zvučno g (gdje, svagdje) i u slučajevima promjene bezzvučnog s u zvučno z u riječima kao zbor, zbilja, zdrug, zgrada, zgoda, u kojima se predmetku s prijedložno značenje gotovo zatrla. Prema tome suglasnički se skupovi u pismu ne mijenjaju po zvučnosti:

1. u oblicima imenica s nepostojanim a:

a) s nastavkom -(a)c, na pr. vrabca, vrabca, vrabce, vrabci.. (od vrabac). Tako se mijenjaju i imenice: ruhac, hogac, obrazac, lažac, neznačajac i t. d.

b) s nastavkom -(a)k, na pr. redka, redku, redci.. od redak).

Tako i: dubak, grozdat, daždak, omeđak, izlazak, držak;

c) s nastavkom -a)t: hrbta, hrbtu.. (od hrbati);

2. u oblicima pridjeva s nepostojanim a, na -(a)k, na pr. ljubka, gladko, drzkoj, težki. Tako još: riedak, sladak, nizak, uzak i t. d.

3. u tvorbi riječi, i to:

a) izpred imeničnih dočetak: **

-ba: djeliba, guliba, primjetba, ženiba, jednačba, naručba, promiřba, srčba

-henica: naručbenica, otačhenica

-benik: otačbenik, glasbenik

-lina: otačlina, vračbina, zadušbina, popuřbina -e:e: nelice

-č a n i k: zubčanić, ždreččanić -čaninim: Zagrebčaninim -če

(čad): gotubče, robče, vrabče, vrabčad -čica: šibčica, zibčica,

hilježnica -č i č: hljebičič, ohrabčičič, svezčič, držčič, rožčič -ka:

šibka, zibka, ciedka, Biogradka, pripoviedka, tvrdka, opazka,

paska, prvokozka, hilječka

-k i n j a: rolnikinja, nerodkinja, služkinja -

ko: klubko, Nadko, Tvrdko, Vladko -šina:

nepodobšina, potrebašina -tina: lupežitina

-tvo: bezbožitvo, družitvo, knežitvo, lupežitvo, množitvo, ubožitvo, vitežitvo.

(U ovom se slučaju kod nekih riječi radi dakako o sekundarnom korjenitom suglasniku, na pr. bog—bož, vitez—vitez.)

* Slovo a u zagradi znači, da se radi o nepostojanom a.** Pod pojmom „dočetak“ misli se nastavak odnosno završetak riječi.

b) izpred pridjevskih dočetak:

-čan: zubčan, nebčan

-čiji: drukčiji

-ki: englezki, francuzki, holandezki, kavkaski, kineski, arheološki, čungkički, filološki, kronološki, ludoški, lupeški, mitološki, oneški, pariški, pedagoški, požeški, priški, supružki, viteški, vraški. (U ovom se slučaju također radi o sekundarnom korjenitom suglasniku kod nekih riječi, na pr. prač—praž.)

c) izpred glagolskih dočetak:

-čati: otežčati

-kati: jedkati, grizkati, dražkati -sti:

dubsti, grebsti, skubsti, zehsti -t i:

grizti, muzti, uljezti, vezti, vrzti se

d) izpred priloških dočetak:

-e:e: uzagrabce

-ke: četveronoške, naledke, natražke

4. u složenicama:

a) s predmetima (predložima):

bez-: bezcjen, obezhrabriti, bezkonačan, bezpomoćan, beztemeljan

i z-: izciediti, izhlapiti, izkaz, izpit, izteći

na d-: nadkonobar, nadpis, nadirčati

nuz-: nuzpristojba, nuzprostorija

o b-: obćiniti, obći, obhod, obkoliti, obsada, obširan, obteretiti

o d r-: odhraniti, odključati, odpasti,

p o d-: podhvat, podkopati, podpis,

pred-: predhodni, predkućnica, predpostavka

r a z-: razcar, rashod, raskopali, raspored, raztegnuti

u z-: uzhit, uzklit, uzpinjača, uztrajati

b) nekima, kao što su:

pedeset, šestdeset, devetdeset, kadkad.

Kad se ne dopušta izjednačivanje suglasnika po nijesu glasovne tvorbe

Izjednačivanje suglasnika po nijesu glasovne tvorbe odražavalo se po dosadašnjem pravopisu u promjeni suglasnika 1. s i z u š i ž izpred č, ě, d, l, j, nj, š, ž; 2. u promjeni suglasnika č u š ispred t odnosno c; 3. u promjeni suglasnika n u in izpred h i p.

1. Ovo prvo načelo, t. j. promjena suglasnika ostalo je dosta sačuvano, pa i ovaj pravopis dopušta pisanje kao na pr. pašće niesto pasće (prema pas), daščica mjesto dasčica (prema daska), mašču niesto nasču (prema mast), lišće mjesto lišće (prema list), grožde

nijesto grozde (prema grozd), **mišlju** mjesto mislju (prema misao), **pošljem** mjesto posljeni (prema poslati), **lješnji** mjesto bjesnji (prema biesan), **prošnja** mjesto prosnja (prema prosi), **pazljiv** mjesto pazljiv (prema pazi), **izpražnjen** mjesto izpraznjen (prema izprazni).

Ovakvo je izjednačivanje pronijeno samo u slučajevima, kada je s njime spojeno izjednačivanje po zvučnosti i izpadanje suglasnika, izazvano izjednačivanjem po govornom ustroju, u tvorbi rieči s nastavkom -**će** i s predmetima **bez-**, **iz-**, **raz-**, **uz-**; na pr. **obrazčić**, prema izgovornom obrašćić i preko obrašćić), **izčekivati** prema izgovornom išćekivati (preko išćekivati), **izšarati** prema izgovornom išarati (preko iššarati — iššarati), **izžmati** prema izgovornom izžmati (preko izžžmati), **razžariti** prema izgovornom ražariti (preko razžariti), **uživati** prema izgovornom ušćuvati (preko ušćuvati).

2. Drugo načelo izjednačivanja suglasnika po mjestu glasovne tvorbe, t. j. promjena suglasnika **č** u **š** izpred **t** odnosno **c**, ostavljeno je netaknuto u slučajevima, kad se suglasnik **e** nađe izpred **c** u imenicama srednjeg roda, pa se i dalje piše **ušće**, **srdšće**, **sunšće**, mjesto lišće, srdšće, sunšće, a promijenjeno je u slučajevima, kad se suglasnik **č** nađe izpred **t** (u dočetku -**tvo**), pa valja pisati na pr. junač**vo**, proroč**vo**, urednič**vo**, mjesto junaš**vo**, proroš**vo**, uredniš**vo**.

3. Treće načelo izjednačivanja po mjestu glasovne tvorbe, t. j. promjena suglasnika **n** u **m** ispred **b** i **p**, napušteno je sasvim (osim u tuđim riečima), pa se piše na pr. **hinja** mjesto hinba. Ovo se načelo odnosi na tvorbu rieči, na pr. **činbenik**, **jeftinba**, **nastauba**, **procjenbeni**, **zelenbač**, te na složenice, na pr. **crvenbrk**, **crvenperka**, **jedanput**, **stranputice**.

Kad se ne dopušta izpadanje suglasnika

Izpadanje suglasnika obuhvaćalo je u dosadašnjem pravopisu: I. iskonske suglasničke skupove **dd** i **zz**, II. suglasničke skupove, gdje su dva jednaka suglasnika došla usljed izjednačivanja, III. izpadanje suglasnika **d** i **t** izpred **c**, **č**, **l** i **š**, IV. izpadanje suglasnika **d** i **t** u skupovima **stk** (sk), **stl** (sl), **stm** (sm), **stu** (sn), **štn** (šm), **štu** (šn), **štnj** (šnj), **zdn** (zn), **zdj** (znj), **stb** (sb-zb), **stlj** (slj-šlj), **stuj** (snj-šnj), **štb** (šb-zb), **zdk** (zk-sk), **zdj** (znj-žnj) i **ždk** (žk-sk).

I. I provedbena naredba dopušta izpadanje jednoga **d** u slučajevima, kada to **d** nema osobitog govornog značenja, na pr. **odieliti**, **odalnuti**, **odužiti** se (oddieliti, oddahnuti, odužiti se), ali ako takvo značenje postoji, piše se **dd**, na pr. **poddiakkt**, **poddnevnik**, **preddvorje**;

pisanje **zz**, naprotiv, provedbena naredba nalaže, kad iza predmeta **bez-**, **iz-** i **uz-** dolazi glas **z**, pa treba pisati **bezznačajan**, **bezzvučan**, **izzviždati**, **nuzzarada**, **uzzgrada**.

Takvi slučajevi dolaze samo u složenicama.

II. Suglasnički skupovi, u kojima su dva jednaka suglasnika došla usljed izjednačivanja po zvučnosti odnosno po mjestu glasovne tvorbe, pišu se korijenski, na pr. **odtjerati** (otjerati — otjerati), **razsuti** (rasuti — rasuti), **razžariti** (ražžariti — ražariti), **petdeset** (peddeset — pedeset), **šestdeset** (šesdeset — ■ šezdeset — šezdeset). I takvi slučajevi dolaze samo u složenicama.

III. Izpadanje suglasnika **d** i **t** izpred **c**, **č**, **l** i **š** provedbena naredba dopušta samo u nekim izuzetima, a traži, da **d** i **t** izpred **c**, **č**, **l** i **š** ostanu u ovim slučajevima:

34

1. u oblicima imenica na -**ka** i **a** nepostojanim a na -**(a)c** i -**(a)k**, na pr. pripadci, bitci, svetce, sudce;

2. u tvorbi rieči:

a) izpred imeničkih dočeta: **-c** a: pamet**ca**, smrt**ca**, vrat**ca**

-c e: dilet**ca**, korit**ca**, srd**ca**

-č alo (-čalica): gladč**alo** (gladčalica)

-č anin: Gradč**anin**, Mletč**anin**

-č e (-čad): dvogodč**e**, nahodč**e**, govedč**e**, sirotč**e** (sirotčad)

-č e a: motč**e**a

-č ič: obodč**ič**, sirotč**ič**, kotč**ič**

-č ina: plitč**ina**

-č ija: sudč**ija**

-š t i j a: gospodš**tija**

-š t i u a: gospodš**tina**, hrvatš**tina**

b) izpred pridjevnih dočeta: **-č** au: srdč**au** (na pr. grč.), želudč**au**

-č ev: mladč**ev**, otč**ev**, svetč**ev**, Biogradč**ev**, mladč**ev**, sudč**ev**

c) izpred glagolskog dočeta **-č** ati, na pr. gladč**ati**, okratč**ati**

d) izpred priložnog dočeta **-ce**, na pr. očigledč**e**, mimogrečč**e**;

3. u složenicama s predmetima (priedložima):

nad-: nadcar**inar**, nadcest**ar**, nadčovjek

od-: odciepiti, odčepiti, odčušnuti

pod-: podčrtati, podčiniti pred-

predčitatati

IV. Suglasnici **d** i **t** ostaju u skupovima **stk, stlj, stm, stn, štn, zdn, ždnj, stb, zdk, ždk**. To biva:

a) u oblicima imenica i pridjeva s nepostojanim **a**, na pr. **listka, groždica, daždka, bolestna, grozdni listak, grozdka, daždka, bolestan, grozdni** (od listak, daždak, bolestan, grozdan); u pridjevima **kazalištni, dvorištni**, te u riečima, kao **popustljiv, ustmen, daždnjaki** sl.

b) izpred dočeta:

-b a: **gostba, iz vlastba**
 -b i a: **fastbina, častbina**
 -k a: **čeljustka**
 -k i nja: **fašistkinja, pacistkinja**
 -n i k: **bolestnik, častnik, dužnostnik**
 -n i e a: **bolestnica, dužnostnica, knjižnica**
 -n a t: **lisnat**
 -n o e a: **mastnoća, vrstnoća**
 -n a e s t: **šestnaest**
 -n o s t: **nepropustnost**
 -s t v o: **bratstvo, sudstvo**

Iz skupova **stl, štn, štnj, stlj, stb, zdnj** suglasnici **d** i **t** ispadaju: **rasla** (od rastla), **tišma** (od tištma), **godišnji** (od godištnji), **vršnjak** (od vrstnjak), **vježba** (od vještba), **poznjak** (od pozdnjak — poznjak).

Od svih ovih pravila ima tu i tamo po neka iznimka, koja je dopuštena prema slovu i dubu provedbene naredbe (§ 4.), a sve su te iznimke navedene u pravopisnom rječniku.

Sva pravila, koja su ovdje izložena, odnose se dakako i na izvedenice od svih spomenutih rieči, koliko takvih izvedenica ima.

Pošto smo ovako razmotrili provedbenu naredbu, kako se ona odnosi prema korienskom načelu na puenjanje rieči, na tvorbu rieči i na složenice, sada ćemo razmotriti suglasničke skupove, koji su se provedbenom naredbom promijenili, odnosno za koje bi mogla nastati sumnja, da li su se promijenili ili nisu.

PREGLED SUGLASNIČKIH SKUPOVA U KORIENSKOM PISANJU

A. Suglasnički skupovi, u kojima je prvo slovo **b**

1. bc

Ovaj skup dolazi u deklinaciji imenica na -b(a)c: **bljebca, kobca, rubca, vrbca, zubca, ždriebca** (gen. sg. od bljebac, kobac, rubac, vrbac, zubac, ždriebac) prema izgovornom **bljepca, kupca, rupca, vrapca, zupca, ždrijepca**. Ovdje spadaju i rieči: **šibel, zibci** (dat. i lok. sg. od šibka, zibka) prema izgovornom **šipci, zipci**. Ovako i imenica **nebee** prema izgovornom **nepce**, te prilog **uzagrabce** prema izgovornom **uzagrape**.

Razlikuj: rieči, kao što su **kupac, škripac, tepac**, koje imaju gen. **kupca, škripca, tepca**, a razlikuj i imenicu **vrpca** i prilog **uzastopce** (prema stopa), te tuđu rieč **opcija**.

2. bč

Ovaj skup dolazi:

a) u vokativu imenica, kao što su one pod I.: **kobče, vrbče** i sl. prema izgovornom **kopče, vrapče**, te u pridjevima od takvih imenica, na pr. **kobčev, kobčji, vrbčev, vrbčji** prema izgovornom **kopčev, kopčji, vrapčev, vrapčji**;

b) u tvorbi rieči: **golubče; hljebčić, neščan, robče, šibčica, Zagrebčanin, zibčica, zubčan, zubčanica, zučati, ždrebpčanik**;

c) u složenicama, u kojima je prvi dio priedlog **ob**, a drugi dio složenice počinje glasom **č**: **občarati, občinič, občuvati** prema izgovornom **opčarati, opčiniti, opčuvati**.

Iznimke: **pčela** (mjesto bčela; korien, koji je u bučati, jer pčela buči t. j. zuji), **Vrapče** (selo), **Ljupče** (planina).

3. bć

Ovaj skup dolazi samo u složenicama, u kojima je prvi dio priedlog **ob**, a drugi dio složenice počinje glasom **ć**: **obćen, obćenit, obći, obćilo, obćina, obćinstvo, obćiti** prema izgovornom **općen, općenit, opći, općilo, općina, općinstvo, općiti**.

4. bb

Ovaj skup dolazi samo u složenicama, u kojima je prvi dio priedlog **nb**, a drugi dio složenice počinje glasom **b**: **obhod, obhoditi, obhodič, obhodenje, obhodnja** prema izgovornom **ophod, ophoditi, ophodenje, ophodnja**.

5. bk

Ovaj skup dolazi:

a) u deklinaciji imenica na b(a)k: **dubka** (gen. sg. od dubak) prema izgovornom **dupka**, te u oblicima pridjeva **gibki, ljutika** prema izgovornom **gipki, ljupka**;

b) u tvorbi rieči: **šibka, zibka, robkinja, klubko, dubkom** prema izgovornom **šipka, zipka, ropkinja, klupko, dupkom**;

c) u složenicama, u kojima je prvi dio priedlog **ob**, a drugi dio složenice počinje glasom **k**: **obkoliti, obkopati, obkoračiti, obkročiti** prema izgovornom **opkoliti, opkopati, opkoračiti, opkročiti**.

Razlikuj: padeže imenica, kao što su **kapka** (od kapak), **šipka** (od šipak), pridjeve kao **sipki, sipka** (od sipak).

imenice kao **čipka, klepka, tipka**, te glagole kao **tapkati** (od **tapati**).

6. bp

Ovaj skup dolazi samo u tudim riečima, kao što je na pr. **subpolarni**.

7. bs

Ovaj skup dolazi:

a) u tvorbi rieči kod imenica kao **robstvo**, kod pridjeva kao **baljski, janjski, klubski, robski**, te u infinitivima glagola **dušiti, grebsti, skubiti, zebiti** (prezent: **dubem, grebem, skubem, zebem**), prema izgovornom **ropstvo, ropski, dupsti, grepsti, skupsti, zepsti**;

b) u složenicama, u kojima je prvi dio priedlog **ob**, a drugi dio složenice počinje glasom **s**: **olsada, obseg, obsjeka, olskrba, olstanak** prema izgovornom **opsada, opseg, opsjena, opskrba, opstanak**. Ovamo spadaju i tude složenice s prednecima **ab-, ob-, i sub-**, na pr. **abscisa, absolutan, absurd, observatorij, subskripcija**, substantiv prema izgovornom **apsicisa, apsolutan, apsurd, opservatorij, supskripcija, supstantiv**.

8. bš

Ovaj skup dolazi:

a) u tvorbi rieči u izrazima kao **nepodobština** (prema **podoban**), **potrebstina** (od **potreba**) prema izgovornom **nepodština, potrepstina**;

b) u složenicama, u kojima je prvi dio priedlog **ob**, a drugi dio složenice počinje glasom **s**: **obšav, obšiti, obširan** prema izgovornom **opšav, opšiti, opširan**.

Razlikuj: **skupština** (od **skupiti**).

9. ht

Ovaj skup dolazi:

a) u deklinaciji rieči **hrbat**, kojoj gen. glasi **hrbta** prema izgovornom **hrpta**;

b) u tvorbi rieči, kao što su na pr. **hrbtenjača, drobtina** (od **droban**) prema izgovornom **hrptenjača, droptina**;

c) u složenicama, u kojima je prvi dio priedlog **ob**, a drugi dio složenice počinje glasom **t**: **obteretiti, obteći, obteretiti, opteći, obtok, obtrčati** prema izgovornom **opteretiti, opteći, optjecati, optjerati, optočiti, optok, optršati**. Ovamo spadaju i tude rieči s predmetkom **sub-**,

na pr. **subtilan, subtrakcija, subtropski** prema izgovornom **suptilan, suptrakcija, suptropski**.

Razlikuj: **hlapta** (od **hlapat**), te tude rieči kao **optant, optika, optimist**.

B. Suglasnički skupovi, u kojima je prvo slovo č

1. čb

Ovaj skup dolazi u riečima kao **jednačba, naručba, naručenica, otačbina, promičba, srčba, svjedočba, uručbeni, vračbina**, prema izgovornom **jednadžba, narudžba, narudžbenica, otadžbina, promidžba, srdžba, svjedodžba, urudžbeni, vradžbina**.

2. čt

Ovaj skup dolazi u riečima kao **čovječstvo, hajdučstvo, junačstvo, monačstvo, odpravičstvo, pjevačstvo, proročstvo, samačstvo, uredničstvo, vojničstvo, zapovjedništvo** (osnova ovome č je glava **c, č**, odnosno **k**, uzp. **samač, pjevač, čovjek, hajduk, junak** i t. d.) prema izgovornom **čovječstvo, hajduštvo, junaštvo, monaštvo, opravništvo, pjevaštvo, proroštvo, samaštvo, uredništvo, vojništvo, zapovjedništvo**.

Razlikuj: rieči kao monaštvo, siromaštvo, ustaštvo, u kojima je u osnovi h odnosno š (monah, siromah, ustaša). Vidi i ž.

C. Suglasnički skupovi, u kojima je prvo slovo d

1.de

Ovaj skup dolazi:

a) u deklinaciji imenica na **-d(a)e** i **-d(a)d**: **Biograda**, **Grada**, **mlada**, **sudac**, **želudac** (gen. sg. od Biogradac, Gradac, mladae, sudac, Želudac), **pripadci**, **redci** (nom. pl. od pripadac, redak), zatim u riečima kao **pripoviedci** (dat. sg. od pripoviedka) prema izgovornom Biograda, Grada, mlada, suca, Želuta, pripaci, reci, pripovijeci;

b) u tvorbi rieči: **srdece**, **očigledce** prema izgovornom sreco, očiglece;

c) u složenicama, u kojima je prvi dio priedlog, koji se svršava na d, a drugi dio složenice počinje glasom: **nad-ecstar**, **odcepići**, **podcieniti**, **podertati**.
Iznimka: **kaca** (od kadca prema kada). **Razlikuj:** hitca (od hitac), otea (od otac), metci (od metak), bitci (od bitka).

2.dě

Ovaj skup dolazi:

a) u vokativu imenica na **-d(a)e** i **-d(a)**: **mladče**, **predče**, **želudče** (od mladae, predac, sudac, želudac) prema izgovornom mlače, preče, suče, želuče, te u pridjevnici od imenica na **-d(a)e** **mladčev**, **sudčev**, **želudčev**, **srdačan**, **želudčan** prema izgovornom mlačev, sučev, želučev, srčan, želučan;

b) u tvorbi rieči: **gladčalo**, **gladčati**, **Gradčanin** (čovjek iz Grada), **dvogdče**, **govedče**, **obodčič**, **sučija** prema izgo-

vornom; **gladžalo**, **gladžati**, **Gračanin**, **dvogodče**, **goveče**, **sučija**;

c) u složenicama, u kojima je prvi dio priedlog, koji se svršava na d, a drugi dio složenice počinje glasom **č**: **odčitati**, **predčítavati** prema izgovornom očitati, prečítavati. Složenice kao **podčinovnik**, **podčinjeni**, **odčepiti** (izvaditi čep, drugo je o č e p i t i), **nadčovjek** dopuštao je i prijašnji pravopis.

Iznimke: **srčan**, **srčanost** (kad znači junačan, hrabrost), **Gračani** (selo), **Gračanica** (ime mjesta), **Gračanin** (prezime).

3.dd

Ovaj skup dolazi u složenicama, u kojima je prvi dio priedlog, koji se svršava na d, a drugi dio složenice počinje tim glasom: **oddahnuti**, **oddaljiti**, **oddavno**, **oddieliti**, **oddiguuti**, **oddisati**, **oddojiti**, **oddužiti se**, **poddanik**.

U ovom slučaju odstupamo od korieniskog načela i pišemo samo **jedno d**: **odahnuti**, **odaljiti**, **odavno**, **oddieliti**, **odig'nuti**, **odisati**, **odojiti**, **oddužiti se**, **podanik**, jer se te rieči više ne osjećaju kao složenice: no kod rieči, gdje se značenje priedloga još osjeća, zadržavamo **dd**, na pr. **poddialekt**, **poddnevnik**, **naddvornik**, **preddivorje**.

Razlikuj: **podnevnik** (meridian).

4.dh

Ovaj skup dolazi u složenicama, u kojima je prvi dio priedlog, koji se svršava na d, a drugi dio složenice počinje glasom **h**: **odhraniti**, **odhrvati se**, **podhraniti**, **podhvat**, **pred-hodnik** prema izgovornom othraniti, othrvati se, pothraniti, pothvat, prethodnik. Ovamo spada i tuda rieč adhe zija.

5. dk

Ovaj skup dolazi:

a) u deklinaciji imenica na **-d(a)k**: **dohodka**, **hladka**, **napredka**, **nazadka**, **pomladila**, **poredka**, **pripadka**, **redka** (*gen.*)

sg. od **dohodak**, **hladak**, **napredak**, **nazadak**, **pomladak**, **poredak**, **pripadak**, **redak**) prema izgovornom **dohotka**, **hlatka**, **napretka**, **nazatka**, **ponlatka**, **poretka**, **pripatka**, **retka**, te u oblicima pridjeva: **bridki**, **gladki**, **jedka**, **riedka**, **slastko**, **židko**

(od **bridak**, **gladak**, **jedak**, **riedak**, **sladak**, **židak**) prema izgovornom **britki**, **glatki**, **jetka**, **rijetka**, **slatko**, **žitko**;

b) u tvorbi rieči: **Biogradka**, **Nadko**, **nerodkinja**,

nud-kati (prema **nuditi**), **pripoviedka**, **Radko** (ako je od **Rado-**

s 1 a v, drugo je **Ratko** od **Ratimir**), **tvrdka**, **Tvrdko**, **Vladko**, te u složenom priedlogu kadkad prema izgovornom **Bio-gratka**, **Naiko**, **nerotkinja**, **nutkati**, **pripovijetka**, **Ratko**, **Tvrtka**, **Tvrtko**, **Vlatko**, **katkad**;

c) u složenicama, u kojima je prvi dio priedlog, koji se svršava na **d**, a drugi dio složenice počinje glasom **k**: **nad-kriti**, **odkad**, **odključati**, **odkopčati**, **odkvačiti**, **podkivač**, **pod-kova**, **podkraj**, **predkućnica** prema izgovornom **natkriliti**, **otkad**, **otključati**, **otkopčati**, **otkvačiti**, **potkivač**, **potkova**, **potkraj**, **pretkućnica**.

Razlikuj: padeže imenica kao **dodatak**,

odvjetak,

oblike i izvedenice od pridjeva kao **kratak**, **vitak**, imenice kao **četka**, **lutka**, **motka**, **kandidatkinja**.

6. dp

Ovaj skup dolazi samo u složenicama, u kojima je prvi dio priedlog, koji se svršava na **d**, a drugi dio složenice počinje glasom **p**: **nadpjevati**, **nadporučnik**, **odpečatiti**, **odpirać**, **odpis**, **odpjevati**, **odplata**, **odpočinuti**, **odpor**, **odprije**, **odpust**, **pod-paliti**, **podpasati se**, **podpis**, **potplatiti**, **podpora**, **podpreasjed-ik**, **podpukovnik** prema izgovornom **natpjevati**, **natporučnik**, **otpečatiti**, **otpirač**, **otpis**, **otpjevati**, **otplata**, **otpočinuti**, **otpor**, **otprije**, **otpust**, **potpaliti**, **potpasati se**, **potpis**, **potplatiti**, **potpora**, **potpredsjednik**, **potpukovnik**.

7. ds

Ovaj skup dolazi:

a) u tvorbi rieči: **brdski**, **brodski**, **gradski**, **ljudski**,

stvo, **sredstvo**, **srodstvo**, **sudstvo**. Takvo je pisanje dopuštao i dosadašnji pravopis.

b) u složenicama, u kojima je prvi dio priedlog, koji se svršava na **d**, a drugi dio složenice počinje glasom **s**: **nadsko-čiti**, **nadstrešnica**, **nadstieliti**, **odsjeći**, **podsad a**, **podsjeci**, **pod sjetiti**, **podsinieh**, **podstrešje**, **predsjednik**, **predsoblje**, **prsd-štavnik**, **predstraža**. Takvo je pisanje također dopuštao do sadašnji pravopis.

Iznimke: **guste** (**gusle**, prema **guditi**), **jasle** (**jadsle**, prema **jedem**), **postelja** (od **podstclja**), **luckast** (od **ludskast**).

8. dš

Ovaj skup dolazi:

a) u tvorbi rieči: **gospodštija**, **gospodština**, **slobodština**

prema izgovornom **gospoštija**, **gospoština**, **sloboština**;

b) u složenicama, u kojima je prvi dio priedlog, koji se svršava na **d**, a drugi dio složenice počinje glasom **š**: **odšetati**, **podšiti**, **predšastnik**. Takvo je pisanje dopuštao i dosadašnji pravopis.

9. dt

Ovaj skup dolazi u složenicama, u kojima je prvi dio priedlog, koji se svršava na **d**, a drugi dio složenice počinje glasom **t**: **nadtajnik**, **nadtrčati**, **otada**, **otčeći**, **ottegliti**, **otteretiti**, **otdeturati**, **otdisak**, **otdisnuti**, **otjecati**, **otdjetati**, **otruga**, **od-trčati**, **otdgnuti**, **otdući**, **otduda**, **otduditi**, **podtajnik**, **podtlp**, **podruriti** prema izgovornom: **natrčati**, **otada**, **otčeći**, **otegnuti**, **oteretiti**, **oteturati**, **otdisak**, **otdisnuti**, **otjecati**, **otjerati**, **otruga**, **otrčati**, **otdgnuti**, **otdući**, **otduda**, **otduditi**, **poturiti**.

Iznimke: **natjecati se**, **natječaj**.

Razlikuj: **natrčati se**, **otakati**, **otarak**, **otući** (drugo je **otdući**), **otirač**, **otvoriti**, **oticač**, **pretjecati**, **pretrčati**.

D. Suglasnički skupovi, u kojima je prvo slovo d

1. dč

Ovaj skup dolazi u rieči žedca, koju tako pišemo prema izgovornom žedca. i u množini imenice omedak, na pr. omedei, omedcina prema izgovornom omedci, omedcina.

2. dk

Ovaj skup dolazi u deklinaciji imenice omedak (gen. sg. omedka, dat. sg. omedim i t. d.) prema izgovornom omedka, omedku, i u prilogu naleđke prema izgovornom nalečke.

E. Suglasnički skupovi, u kojima je prvo slovo g

1. gc

Ovaj skup dolazi u deklinaciji imenica kao bogac (gen. sg. bogca, dat. sg. bogcu i t. d.) prema izgovornom bokca, bokcu.

Ovamo spadaju i kajkavska prezimena kao Grgeč, Žugec (gen. sg. Grgca, Žugca).

2. gč

Ovaj skup dolazi u riečima kao bogče, Grgče (vo., sg. od bogac, Grgac — Grgeč) prema izgovornom bokče, Grkče. Tako i pridjevi bogčev, Grgčev prema izgovornom bokčev, Grkčev, te pridjev drugčiji prema izgovornom drukčiji.

3-gš

Ovaj skup dolazi u riečima kao Bogša, Dragša.

F. Suglasnički skupovi, u kojima je prvo slovo k

1. kd

Ovaj skup dolazi u riečima kao kdje, ikdje, svakdje, ikda, nekda, nekidašnji, svakda, svakdanji, ali u ovakvini prilikama odstupamo od korienskog načela i pišemo gdje, svagdje, igda, negda, negdašnji, svagda, svagdanji.

G. Suvlasnički skupovi, u kojima je prvo slovo n

1.nb

Ovaj skup dolazi u riečima kao crvenbrk, činbenik, hiaba, jeftinba, nastanba, procjenbeni, zelenčac prema izgovornom crvembrk, činbenik, himba, jeftimba, nastanba, procjenbeni, zelembač.

Razlikuj: protimba.

Bilježka: Od ovog našeg skupa nb valja razlikovati mb a tudicama i posudenicama, bio taj skup u takvim riečima kakvoga mu drago postanja. U tudicama i posudenicama ostaje uvijek mb: ambasada, ambrozija, ambulanta, bamba-dava, bimbaša, bomba, Cimbri, đumbir, emblem, gumb, harranbaša, jamb, Kolumbo, romb, taliunbas, tambura, simbol.

Turski naziv za Carigrad pišemo po turskom načinu Istanbul, a po hrvatskom **Stambul**.

Ovaj skup dolazi u riečima jedanput, crvenperka, stranputica prema izgovornom jedamput, crvemperka, stramputica.

Bilježka: Kod tudica i posudenica vriede ista načela kao i kod skupa nb, na pr. čempres, čimpanza, imperativ, imperfekt, kompas, komplikacija, kompromis, krunipir, lampa, rompa, simpatija, sumpor, vampir.

3.nf

Ovaj skup dolazi samo u tudicama i posudenicama, a piše se prea tonie, kako se uobičajilo:

a) mf: amfora, emfaza, kamfor, simfonija;

b) nf: infaman, infekcija, infinitiv, influencija, informirali, infula, infuzorij, karanfil.

II. Suvlasnički skupovi, u kojima je prvo slovo s

1, sb

Ovaj skup dolazi:

a) u tvorbi rieči kao glasba, glasbar, glasbenik, preudesba, prosba prema izgovornom glazba, glazbar, glazbenik, preudezba, prozba. Tako i složenica kosbaša (prvak među koscima) prema izgovornom kozbaša;

b) u riječima kao osbiljan, sbilja, sbirka, sbiti, sbližiti, sbog, sbogom, sbor, sbornik, sbrajati, sbrka, sbroj, susbiti i t. d. Kod takvih riječi napuštamo korienko načelo, jer će u njima značenje pridloga s već gotovo zatrla, pa pišemo: **ozbiljan, zbilja, zbirka, zbiti, zbližiti, zbog, zbogom, zbor, zbornik, zbrajati, zbrka, zbroj, suzbiti** i t. d.

Razlikuj: **izobrazba**, (prema obraz), **rezbar** (prema rezati).

2. sd

Ovaj skup dolazi:

a) u prilogu **vasda**, koji pišemo **vazda**, jer se značenje pridjeva **vas** (sav) već gotovo zatrla. Tako i imenica **nozdrva** (premda je od nos);

b) u riječima kao: **sdjeia, sdrav, sdrobiti, sdruk, sdružiti, sdvajati, sdvojiti, posdrav, posdraviti**. I kod ovog skupa od stupamo od korienkog načela i pišemo: **zdjela, zdrav, zdrobiti, zdruk¹, združiti, pozdrav, pozdraviti**.

3. sg

Ovaj skup dolazi u riječima kao: **nesgrapan, sgaziti, sglob, sguječiti, sgodan, sgrabiti, smrada, sgriečiti, sgrijati, sgrnuti, sgrtati, sgusnuti, sgužvati**. I ovdje odstupamo od korienkog načela, pa pišemo: **nezgrapan, zgaziti, zglob, Zguječiti, zgodan, zgrabiti, zgrada, zgriečiti, zgrijati, zgrnuti, zgrtati, zgusnuti, zgužvati**.

4. stb

Ovaj skup dolazi u riječima kao: **gostba, izvlastba, tastbina**, koje ćemo tako pisati prema izgovornom gozba, izvlazba, tazbina.

Iznimka: **izba** (od istba).

Razlikuj: **jazbina** (prema jazavac).

5. std

Ovaj skup dolazi u riječi **šestdeset**, koju ćemo tako pisati prema izgovornom šezdeset. Ostale riječi, koje ovamo spadaju, kao **ustda, obusdati, sudnac**, pisat ćemo fonetski, dakle **uzda, obuzdati, zdenac**.

6. stk

Ovaj skup dolazi:

a) u deklinaciji imenica na **-st(a)k**: **listka-naprstka** (gen. sg. od listak, naprstak);

b) u tvorbi riječi: **željustka, pacifistkinja** **Iznimke:** **kocka** (od kostka), **trska** (od trstka), **na-uckati** (od naustkati).

7. stl

Ovaj skup dolazi u riječima kao **rastla** (part. akt. od rasti), **nastlina, strastlica**, ali u ovom slučaju napuštamo korienko načelo i pišemo **rasla, rastlina, sraslica**.

8. stlj

Ovaj skup dolazi u riječima kao **popustljiv**.

9. stm

Ovaj skup dolazi u riječi **ustmea**, koju ćemo tako pisati prema izgovornom usmen.

Razlikuj: **pismen**, jer je od pisati.

10. stn

Ovaj skup dolazi:

a) u imenicama kao što su **holestnik, častnik, čestnik, dužnostnik, dvanaestnik, milostnik, namještnik, vjestnik**,

vlastnik prema izgovornom bolesnik, časnik, česnik, dužnosnik, dvanaesnik, milosnik, namjesnik, vjesnik, vlasnik, zatim **čestnica** (od čest, božićni kolač, koji se lomi na dielove ili česti), **mastnica, pestnica** (od pest), **vrstnoća** prema izgovornom čestica, masnica, pesnica, vrsnoća;

b) u pridjevima: **bjelokostni, bolesni, častna, korisna, mastno, strastno** (od bjelokostan, bolestan, častan, koristan, mastan, strastan) prema izgovornom bjelokosni, bolesni, časna, korisna, masno, strasno.

c) u broju **šesnaest** prema izgovornom šesnaest.

Iznimke: **česna, usna** (gen. pl. usana), **usnat**, **usnica**

; oblici pridjeva **lasan i prisani**.

Razlikuj:

prema a) imenice kao **glasnik** (od glas), **ukosnica** (prema kosa);

prema b) oblike pridjeva kao: **biesni, tjelesni, ukrasni**.

I. Suglasnički skupovi, u kojima je prvo slovo š

1. šb

Ovaj skup dolazi u riedi **zadušhina**. (za dušu), koju tako pišemo prema izgovornom zadužbina.

2. šb

Ovaj skup dolazi u riedima **vještba, vještbenik, ušiba** (pun mjesec, uštap), kod kojih odstupamo od korienskog načela i pišemo vježba, vježbenik, užba.

3. šm

Ovaj skup dolazi na pr. u riedi tištma, koju također pišemo po izgovornom pravopisu. t. j. tišma.

4. šu

Ovaj skup dolazi u pridjevima kao **dvoristni, kazališni, kupališni, sveučilišni, zemljišni** (od dvorište, kazalište, kupalište, sveučilište, zemljište) prema izgovornom dvorišni, kazališni, kupališni, sveučilišni, zemljišni.

Razlikuj: bezdušni, okolišni, završni.

5. šnj

Ovaj skup dolazi u riečima kao **godišnji, godišnjica, središnji, središnjica** (od godište, središte), no u ovim slučajevima odstupamo od korienskog načela, pa pišemo **godišnji, godišnjica, središnji, središnjica**.

J. Suglasnički skupovi, u kojima je prvo slovo t

1. tb

Ovaj skup dolazi u riečima kao **djelitba, gulitba, kositba, krčitba, plovitba, primjetba, prositba, rješitba, svatba, ženitba** prema izgovornom djelidba, gulidba, kositba, krčidba, plovitba, primjedba, prosidba, rješidba, svadba, ženidba.

Razlikuj: izvedba, razudha, uljudha.

2. te

Ovaj skup dolazi:

a) u deklinaciji imenica na **-(t)a** i **-(t)a**k: **hitca,**

mlateca,

otca, svetca, vješteca (gen. sg. od hitac, mlatac, otac, svetac, vještac), **dotatci, gubitci, letci, metci, naprstci, počeci, svršetci, užitci, zanietci** (nom. pl. od dodatak, gubitak, letak, me tak, naprstak, početak, svršetak, užitak, zametak) prema izgovornom dodaci, gubici, leci, meci, naprstci, počeci, svršeci, užici, zameci.

Tako i imenica **Mletci** prema izgovornom Mleci.

Taj isti skup dolazi i u dat. l lok. sg. imenica na **-tka**, na pr. **hitci, rešetci, zagonetci** prema izgovornom bici, rešeci, zagoneci;

b) u tvorbi rieči: **dlietec, korltce, pametca, sitce**

(malo

šito), **smrtca, vrateca** prema izgovornom dlijece, korice, pametca, šice, šmrca, vrateca.

Iznimke: djeca (ne djetca), **mrcina** (ne mrtcina), **puce** (ne putce).

Razlikuj: prema prijašnjem peci, sada **petci** (od petak), prema prijašnjem čestici, **dočeci, gubici, počeci**, sada **čestitci, dočeti, gubitel, početi** (od čestitka, dočetak, gubitak, početak) valja razlikovati peci (oblik zap. načina od peći), **dočeci, počeci** (nom. pl. od doček, poček) i **čestici** (dat. sg. od čestica), **gubici** (dat. sg. od gubica). Isto tako valja razlikovati **korltce** (prije korice, malo korito) od **korice** (na pr. u knjige, u sablje), te rieči kao **klica, maca, žica** prema smrtca, vrateca.

3. tč

Ovaj skup dolazi:

a) u vokativu imenica na **-(t)a** i **-(t)a**k, ukoliko od ovih posljednjih taj padež dolazi: **mlatče, otče, svetce, vješte** (od mlatac, otac, svetac, vještac) prema izgovornom mlače, oče, svece, vješće. Tako i pridjevi ovih imenica **mlatčev, otčev, svetčev, vještčev** prema izgovornom mlačev, očev, svečev, vještčev;

b) u tvorbi rieči u nekih imenica s dočekom **-če, -čad, -čanin, -čija, -čina**, na pr. **patčs, patčad, sirotče, sirotčad, Mletčanin, soldatčija, plitčina** prema izgovornom pače, pačad.

siročće, siročad, Mlečanin, solaciija, pličina, te u glagolu **okrat-čati** (postati kratak, drugo je okraćati, postati kraći).
Iznimke: **dječak**, **dječica**, **dječinski**, **dječji**, **hrčak**, **luče**, **očin**, **očinski**, **očinstvo**, **očuh**, **pačji**, **poočim**, **priča**, **svečan**, **svečanost**, **trščak**, **zapučak**.

4. td

Ovaj skup dolazi u brojevima petdeset i devetdeset prema izgovornom pedeset, devedeset.

5. ts

Ovaj skup dolazi u pridjevima kao **banatski**, **hratski**, **egipatski**, **hrvatski**, **kadetski**, **poetski**, **svjetski**, te u imenicama kao **bratstvo**, **hrvatstvo**.

Iznimke: U zemljopisnim imenima dopušta se i dalje pisanje kao **Gacka**, **Gacko**, **Subocka**.

6. ts

Piše se hrvatština prema izgovornom hrvaština.

K. Suglasnički skupovi, u kojima je prvo slovo z

1. ze

Ovaj skup dolazi:

a) u deklinaciji imenica na **-z(a)c** i **-z(a)k** kao svizca (gen. sg. od svizac), **dolazci**, **izlasci**, **pronalasci** (nom. pl. od dolazak, izlazak, pronalazak) prema izgovornom **svisca**, **do-lasci**, **izlasci**, **pronalasci**. Tako i dat. i lok. sg., koje pišemo **opazci**, **pazci** (od imenica opazka, pazka) prema izgovornom opasci, pasci.

b) u složenicama, u kojima je prvi dio prijedlog, koji se svrgava na z, a drugi dio složenice počinje glasom c: **bezca-rinski**, **iscijediti**, **izcijepati**, **izcrpljiv**, **izcuriti**, **razcar**, **razjep**, **razcvasti** prema izgovornom bescarinski, iscijediti, iscijepati, iscrpljiv, iscuriti, rascar, rascjep, rascvasti.

Razlikuj: padeže imenica kao **kosac**, **kvasac**, **lisac**.

2. zč

Ovaj skup dolazi:

a) u riečima kao **ohražčće**, **svezčće** prema izgovornom obraščćć, sveščćć;

b) u složenicama, u kojima je prvi dio prijedlog, koji se svrgava na z, a drugi dio složenice počinje glasom č: **bezčuvstveni**, **izčastiiti**, **izčekivati**, **razčctvoriti**, **razččšljati**, **raščistiti**, **uzččitati**, **uzččuvati** prema izgovornom bešččšće, bezčuvstven, išččastiiti, išččekivati, rašččctvoriti, rašččšljati, rašččistiti, ušččitati, ušččuvati.

3. zč

Ovaj skup dolazi u složenicama, u kojima je prvi dio prijedlog, koji se svrgava na z, a drugi dio složenice počinje glasom č: **bežčutan**, **bešččtnost**, **izččuškatii**, **razččeretati se**, **uzččuliti** prema izgovornom bešččutan, bešččtnost, igččuškatii, raščččematati se, ušččuliti.

4. zdn

Ovaj skup dolazi u pridjevu **grozdni** (određeni oblik od grozdan, pun grožđa) prema izgovornom grozni. Kod pridjeva **prazni**, **pozni** (od starijeg neodređenog prazdan, pozdan) napuštamo **koriciensko načelo** i pišemo **prazni**, **pozni** (ne prazdni, pozdani), jer se neodređeni oblik tih pridjeva govori samo prazan, pozan.

Razlikuj: **grozni** (od grozan, prema groza).

5. zf

Ovaj skup dolazi u složenicama kao **izfrknuti**, **uzfaliti** prema izgovornom isfrknuti, ustaliti.

6. zh

Ovaj skup dolazi u složenicama, u kojima je prvi dio predlog, koji se svrgava na z, a drugi dio složenice počinje glasom h: **izhlapiti**, **izhod**, **obezhrabriti**, **razhladiti**, **uzhit**, **uzhodati se** prema izgovornom ishlapiti, ishod, obeshrabriti, rashladiti, ushit, ushodati se.

7. zk

Ovaj skup dolazi:

a) u deklinaciji imenica na **-z(a)k**: **dolazka**, **izlazka**, **izrezka**, **pronalka**, **svezka** (gen. sg. od dolazak, izlazak, iz-

rezak, pronalazak, svezak) prema izgovornom dolaska-, izlaska, izreska, pronalaska, sveska, te u oblicima pridjeva na -z(a)k: drzak, klizak, inrzak, nizak, rezko, usko (od drzak, klizak, inrzak, nizak, rezak, uzak) prema izgovornom drski, kliski, nrsku, niska, resko, usko;

b) u tvorbi riječi: u imenicama, kao što su opazka, pazka, prvokozka prema izgovornom opaska, paska, prvokoska, u glagola grizkati prema izgovornom griskati, te u pridjevima kao engleski, francuzki, holandezki, kavkazki, kinezki, koje tako pišemo prema izgovornom engleski, francuski, holarideški, kavkazski, kineski (premda bi ih zapravo trebalo pisati: englezski, francuzski, holaiidezski, kavkazski, kinezaki). Tako i kolovozki (od kolovoz).

c) u složenicama, u kojima je prvi dio prijedlog, koji se svršava na z, a drugi dio složenice počinje glasom k: bezkovačan, bezkućnik, izključiti, izkorijeniti, izključiti, razkol, razkopčati, razkoračiti se, razkralj, razkršće, razkuhati prema izgovornom beskonačan, beskućnik, isključiti, iskorijeniti, iskrčiti, raskol, raskopčati, raskoračiti se, raskralj, raskršće, raskuhati.

Iznimka: iskon.

Razlikuj: Iskati, Iskra, iskren, uskakati (drugo je uskakati se), uskladištiti, uskladiti, uskok, uskoriti. 8.zp

Ovaj skup dolazi u složenicama, u kojima je prvi dio prijedlog, koji se svršava na a, a drugi dio počinje glasom p: bezpomoćan, bezposles, izpeći, izpit, raspored, rasprava, uspinjača, uzplahiriti se prema izgovornom bespomoćan, besposlen, ispeći, ispit, raspored, rasprava, uspinjača, usplahiriti se.

Razlikuj: uspavati, uspjeh, uspješan, uspjati, uspomena, usporiti.

9.zs

Ovaj skup dolazi u složenicama, u kojima je prvi dio prijedlog, koji se svršava na z, a drugi dio složenice počinje glasom s: bezsavjestan, bezsmislen, isječek, isušiti, krosred,

razsjeći, razsap, razstanak, razsipnik, razsuda, razsvjeta prema izgovornom besavjestan, besmislen, isječek, isušiti, krosred, rasjeći, rasap, rastanak, rasipnik, rasuda, rasvjeta. Iznimka: raspikuća.

10. zš

Ovaj skup dolazi u složenicama, u kojima je prvi dio prijedlog, koji se svršava na z, a drugi dio složenice počinje glasom š: izšarati, izškčiti, razširiti, užetati se prema izgovornom išarati, iškčiti, raširiti, užetati se.

Razlikuj: užetati (šetajući ući).

11. zt

Ovaj skup dolazi:

a) u infinitivima glagola grizti, mužiti, uljezti, vezti,

vrzti se (prezent: grizem, mužem, uljezem, vezem, vrzem se) prema izgovornom gristi, musti, uljasti, vesti, vrsti se;

b) u složenicama, u kojima je prvi dio prijedlog, koji se svršava na z, a drugi dio složenice počinje glasom t: heztemelja, beztjelesan, iztaći, izticati, istjerati, iztok, iztražiti, iztrgnuti, raztegnuti, raztjerati, raztopiti, raztrubiti, rastući, raztumačiti, uzto, uztrajati, uztreći se, uztrpjeti se, uztrpljiv prema izgovornom bestemljan, eastjelesan, istaći, isticati, istjerati, istok, istražiti, istrgnuti, rastegnuti, rastjerati, rastopiti, rastrubiti, rastući, rastumačiti, ust, ustrajati, ustrčiti se, ustrpjeti se, ustrpljiv.

Iznimke: mast (od mazati), ljestve (od ljezem).

Razlikuj: istiti, istina, Istra, rastući (sad. pril. od rasti), usta, ustaša, ustati, ustanova, ustav, ustoličiti, ustručiti, ustrajati (organizirati), ustrčiti, ustroj, ustrčavati se, ustupiti, te infinitiv dovesti (prezent: dovedem).

12. zz

Ovaj skup dolazi u složenicama, u kojima je prvi dio prijedlog, koji se svršava na z, a drugi dio složenice počinje glasom z: bezzakonje, bezznačajan, bezzvučan, nuzgrada, izzviždati prema izgovornom bezakonje, beznačajan, bezvučan, nuzarada, izviždati.

Iznimka: iza.

13 žž

Ovaj skup dolazi u složenicama, u kojima je prvi dio priedlog\ koji se svršava na z, a drugi dio složenice počinje glasom ž: **hezžičan, izžeći, izžednjeti, izženiti, izžhebiti, razžeći, razžariti, razžalostiti, razžestiti, razžvakati** prema izgovornom **bežičan, izčeti, izjednjeti, izeniti, izlrebiti, ražeći, razžariti, razžalostiti, razžestiti, razžvakati**.

L. Suvlasnički skupovi, u kojima je prvo slovo ž

1. žc

Ovaj skup dolazi u deklinaciji imenica na -ž(a)c i -ž(a)k: **crvenokožca, četveronožca, lažca, neznabožca** (gen. sg. od **crvenokožac, četveronožac, lažac, neznabožac**), **držci, paroži, ustrižci, žižci** (nom. pl. od **držak, parožak, ustrižak, žižak**) prema izgovornom **crvenokošca, četveronošca, lašca, neznabošca, dršci, parošci, ustrišci, žišci**.

2. žč

Ovaj skup dolazi:

a) u vokativu imenica na -ž(a)c i -ž(a)k, na pr. **crvenokužče, četvoromužče, držče, lažče, neznabužče, parožče** i sl.

(vok. sg. od **crvenokožac, četveronožac, držak, lažac, neznabožac, parožak**) prema izgovornom **crvenokošče, četveronošče, dršče, lašče, neznabušče, parošče**.

b) u tvorbi riječi, na pr. **hlažče, bilježeica, hrežčič, lupežčič, ražčič** prema izgovornom **hlašče, bilješčica, breščič, lupeščič, roščič**, te u glagolima kao **otežčati** prema izgovornom **oteščati**.

3. ždu

Ovaj skup dolazi u pridjevima **daždna, nuždna** (ž. r. od **naždan, nuždan**) prema izgovornom **dužna, nužna**.
Razlikuj: dužna (od **dužan**), **ružna** (od **ružan**).

4. ždk

Ovaj skup dolazi u riječi **daždka** (gen. sg. od **daždak**) prema izgovornom **daška**. Tako i **zviždak, zviždka**.
Razlikuj: daška (gen. sg. od **dašak**).

5. žk

Ovaj skup dolazi:

a) u deklinaciji imenica na -ž(a)k kao **držka,**

parožka,

ustrižka, žižka (gen. sg. od **držak, parožak, ustrižak, žižak**) prema izgovornom **drška, paroška, ustriška, žiška**. Tako i kod pridjeva **težak: težki, teška** prema izgovornom **teški, teška**.

b) u tvorbi riječi: kod imenica kao **bilješka, Blaško, Bažko, Dražko, služkinja** prema izgovornom **bilješka, Blaško, Boško, Draško, Sluškinja**; kod pridjeva, kojima je u osnovi g. z ž, na pr. **arheološki, čuugkiužki, filološki, kronološki, la-**

doški, lupeški, mitološki, muški, oneški, pariški, pedagoški,

požeški, praški, supruški, uboški, viteški, vraški prema izgovornom **arheološki, čuugkiuški, filološki, kronološki, ludoški, lupeški, mitološki, muški, oneški, pariški, pedagoški, požeški, praški, supruški, uboški, viteški, vraški**; u glagola kao **ležati, mrežkati** prema izgovornom **leškati, mreškati**, te u prilozi ma kao **natražke** prema izgovornom **natraške**.

Iznimke: **kriška** (gen. pl. **krišaka**), te prezimena i zemljopisna imena kao **Blašković, Bošković, Drašković, Krišković, Baška**.

6. žl

Ovaj skup dolazi u tvorbi riječi, na pr. **lupežtina, ubožtina** prema izgovornom **lupeština, uboština**, pa dalje u riječima kao **bezboštvo, društvo, kneštvo, lupeštvo, mnoštvo, ubožtvo, viteštvo** (u osnovi g. z. ž) prema izgovornom **bezboštvo, društvo, kneštvo, lupeštvo, mnoštvo, uboštvo, viteštvo**.

O PISANJU TUĐIH RIEČI

Provedbena naredba propisala je za pisanje tuđih rieči samo načela, koja se tiču izjednačivanja suglasnika po zvučnosti u slučaju složenica s predmetcima ab-, ob-, mb-, ad-, i načela, koja se tiču glasa j između i-a i i-e. U ostala pitanja o pisanju tuđih rieči provedbena naredba nije dirala.

1. Izjednačivanje po zvučnosti ne vrši se dakle iza predmetaka:

ah-: absces, abscisa, absint, absolucija, absolutan, absolutizam, absolvirati, absorpcija, abstinencija, abstinent, apstrahirati, abstrakcija, abstraktan, absurd, absurdan i sl.

ob-: obscen, observirati, observatorij, obsidian, obskur, obstinatan, obstipacija, obstrukcija i sl. (Razlikuj: optika, optimist i si.)

sub-: subpolarni, subskripcija, substancija, substantiv, substitucija, substrat, subsumirati, subitlan, subtrahend, sub-trakcija, subtropski, transsubstancija i sl.

ad-: adhezija, adsorpcija i sl.

2. Za pisanje slova j između i-a provedbena naredba propisuje, da se to slovo u takvu slučaju nema pisati, osim na kraju rieči i u izvedenicama izpred hrvatskih dočetak. kao što su -a c, -a l a c, -a n a c, -anski, -a n s t v o.

Prema tome između i-a ne piše se j:

a) u riečima složenim s predmetkom dia-, na pr.: diabetes, diabol, diademi, diafragma, diagnoza, diagnostika, diagonal, diagram, diakritičan, dialekt, dialog, diamant, diame-
tar, diapozitiv, diaspora, diastaza, diatonika;

b) u složenicama, kao što su: patriarhat, patriarh,

patriarhalan, patriarhija, poliandrija> triangulacija;

c) u vlastitim imenima, na pr.: Alkibiad, Ariadna, Asklepiad, Aurelian, Diana, Dioklecian, Domentian, Driada, Efialt, Euriala, Euriant, Fabian, Goliat, Gračan, Gregorianum, Hadrian, Herodiada, Iliacint, Iliada, Indiana, Julian, Juliana, Justilian, Kristian, Kvintilian, Levitan, Lukian, Marcial, Mesiada, Miltiad, Oktavian, Osian, Ožegovićanin, Priam, Sebastian, Siam, Terezianum, Tertulian, Tizlan,

Valentinlan;

56

d) u riečima s dočetcima: -a b i l a n: variabilan; -acija: aviacija, variacija; -ada: jeremiada, inriada, triada; -ak: afrodiziak, amoniak, salmiak, zodiak; -al (-ala, -ala n, -alit, -alit et, -alist, -alizam, -alizacija); ceremonial, inčial, material, memorial, mi-nisterial, oficial, pluvial, potencial, preferencial, provincial, filial, aksial, aluvial, brahialan, diluvialan, eksterito-rialan, ekvatorialan, tercialan, ferlalan, financialan, genia-lan, industrialan, kolonialan, komercijalan, kongenijalan, konvencionalan, labijalan, marcialan, meridijan, parčialan, potencial, radialan, socialan, specialan, tangencijalan, teritoria-lan, trivialan, hialit, specialitet, materialist, predialist, socia-list, specialist, materializam, provincializam, socializam, tria-lizam, materializacija, socializacija;

-an (-a na, -a n e a, -anino, -anist, -anit, -a n i-zam, -ano, -ansa, -ant, -anta, -antan); cian, gvar-dian, meridijan, pavian, radian, liana, siciliana, aliansa, plano, planino, pianist, vivianit, arianizam, niansa, denunciant, fo-liant, komediant, proviant, varianta, konciliantan;

-ar (-aran, -urda, -arij -arist): breviar, cere-moniar, kaviar, proniar, terciar, familiaran, radiaran, miliar-da, triarij, plarist;

-as: dias, išlas, lias, trias;

-at (-atan, -atičan, -atičar, -atida, -atika, -at i v a, -atizam, -ator, -atura): antikvariat, branhiat, hiat, noviciat, plagiat, proletarijat, šeriat, rabiatan, muriati-čan, aviatičar, kariatida, aviatika, inicijativa, palijativ, gla-diator, radiator, abreviatura, miniatura, nunciatura;

-azam (-a za): entuziazam, hiazam, miazam, elefanti-aza, leontiaza;

e) u nekim osamljenim riečima, na pr. fiaker, finsko, piaster, psihiatar, viadukt.

Ovako također izvedenice od navedenih i sličnih rieči.

Izuzimaju se rieči, koje se osjećaju već kao udomačene, na pr. dijak (dijački, dijakov), Marijan (Manjana, Mari-janci), Azijat (Azijatkinja) i sl.

Piše se -ija:

a) na kraju riječi, na pr. Marija, Sofija, Ilija, Matija, Austrija, Australija, Azija, Georgija, Indija, Rusija, Sicilija, Venecija, denuncijacija, diatarnija, eksproprijacija, hrnja, gimnazija, industrija, industrijalizacija, matenja, negocijacija, patriarhija, poliantrija > potencija, provincija, psilijatrija, studija, triangulacija, variacija;

b) u izvedenicama od takvih riječi s nastavcima, kao što su:

-ao: Azijac, Georgijac, Indijac, Arijac;

-alac: gimnazijalac (gimnazijalka, gimnazijalčič, gimnazijalčev), industrijalac, komercijalac, provincijalac;

-an: Talijan (Talijanka, Talijančič, Talijančec);

-a u a c: Belgijanac (Belgijanka, Belgijančev, Belgijankin), Indijanac, Sicilijanac, Talijanac, Venerijanac, arijanac, wagnerijanac; tako i kajkavski oblici, na pr. Gregorijanec, Fabijanec;

-anstvo: arijanstvo;

-aš: grabancijaš, komedijaš, orijaš, Andrijaš, Mafijaš;

c) u genitivu singulara (i akuzativu, ako se radi o ži vom biću) i u genitivu plurala imenica na -i, -ij, -i j e, -io, na pr. Verdija (od Verdi), Puccinija (od Puccini), studija (od studij i studio), radija (od radij i radio), kolegija (od kolegij), Tokija (od Tokio), Polonija (od Polonio), Ovidija (od Ovidije), Vinicija (od Vinicije).

3. Za pisanje slova j između i-e provedbena naredba propisuje, da se to slovo u takvu slučaju nema pisati, osim u nom. sg. imenica kao Arije, Poncije, u instr. sg. imenica na -i, -ij, -lje, i osim u gen. sg. i u nom. pl. imenica na -ija.

Prema tome između i-e ne piše se j:

a) u složenicama, kao na pr. arhiepiskop, dieceza, diereza, dieza, diegeza, dielektričan, poliedar, triedar, trienij;

b) u vlastitim imenima, na pr. Ariel, Daniel, Gabriel, Piemont;

c) u riječima s dočetcima:

-el (-elan): faktoriel, artifičijelan, oficielan, principiellan;

-ena (-encija, -enit, -ent, -entalac, -entacija, -elitizam): hiena, higiena, sienit, andlencija, insufidencija, ambient, abituriient, gradient, ingredient, inspicient, koefi-cient, koncipient, kvociient, orient, percipient, redipient, re-spicient; orientalac, orientacija, scientizam;

-er (-era, -erit): eksterier, financier, kancionier, karabinier, premier, rentier, romancier, trier, bariera, garso-niera, premiera, riviera, žardiniera, garnierit;

-eta (-ete, -etet, -etizani), dieta, servieta, variete, pietet, kvietizam, pietizam;

d) u nekim, osamljenim riječima: hierarhija, hieratski, hierofant, hieroglif, lukiernar, rekviem, relief, siesta, taniema.

Ovako također i izvedenice od navedenih i sličnih riječi.

Razlikuj: arhijerej (složeno od arhi-jerej).

Piše se ije:

a) u nom. sg. imenica kao Arije, Bonifacije, Cerularije, Dionizije, Elije, Felicije, Georgije, Hilarije, Inocencije, Ma-

rije, Ovidije, Pankracije, Simplicije, Tiberije, Vinicije;

b) u instr. sg. imenica na -i, -i j, -i j e, na pr. Puccinijem (Puccini), Verdijem (Verdi), studijem (studij), natrijem

(natrij), magnezijem (magnezij), radijem (radij),

kolegijem

(kolegij), Arijeni (Arije), Bonificijem (Bonifacije),

Dioni-

zijem (Dionisije);

c) u gen. sg. i u nom. pl. imenica na -ija: asociacije (asociacija), gimnazije (gimnazija), provinciije (provincija), studije (studija), variacije (variacija), Marije (Marija), Ma-

tije (Matija);

d) u izvedenicama od riječi spomenutih pod a), b) i c):

Arije, arijeviski, arijevac, Verdijev, verdijevski, kalcijev, ka-

lijev, magnezijev, natrijev, Andrijevi, Petrijevi i t. d.

RAZSTAVLJANJE RIECI NA SLOGOVE

Koriensko načelo u pravopisu nalaže i promjenu u razstavljanju rieči na slogove. Ta se promjena tiče samo razstavljanja suglasničkih skupova, dok razstavljanje samoglasnika samih (na pr. že-te-o-ei, di-o-b-a) i jednog suglasnika sa samoglasnikom (na pr. ma-ti, do-mo-vi-na, Hr-va-ti) ostaje isto kao i dosada.

Da se jednosložni dvoglas **ie** ne smije razstavljati, o tom govori već provedbena naredba.

Sto se tiče suglasničkih skupova, dosadašnji je pravopis propisivao, da dva ili tri suglasnika pripadaju drugom slogu, ako se sa samoglasnikom iza sebe mogu lako izgovoriti, (lakima za izgovor smatrali su se suglasnički skupovi, kojima se počinju rieči u književnom govoru i u narječjima.) Tako se razstavljalo na pr.: sta-blo zbog skupa bi. n. pr. u rieči blato, do-bro zbog brođ, ma-čka zbog čkalj, i-skra zbog skriti, se-sra zbog strah i t. d.

Korienski pravopis napušta takvo razstavljanje i drži se koriena rieči, tek tu i tamo povlači za sobom i razstavljanje suvlasničkih skupova ne pazeći na korien (na pr. bojiš-te).

Pri razstavljanju rieči valja dobro paziti na podjelu rieči u proste i složene.

Proste rieči

Kod ovakvih rieči razlikujemo slučajeve, kad se nadu zajedno dva odnosno tri (četiri) suglasnika.

1. Ako se nadu zajedno dva suglasnika, razstavljanje rieči na slogove vrši se tako, da prvi suglasnik pripada prvom slogu, a drugi drugom. Prema tome razstavljamo:

hrab-lo	mon-ra	rah-lo	kon-ša
hrab-ri	brad-va	vin-ra	vap-no
srč-ba	svag-da	dri-tai	kup-licii
mač-ka	ig-la	kraj-nji	ljep-ši
ruč-ni	fae-ma	dik-la	pas-la
sed-lo	ie-ra	tak-nuti	us-na
rad-nik	nee-ve	crk-va	pas-ti

kruš-ka | jut-ro | gav-ran | vjež-ba

mot-ka	zet-va	eaz-da	daž-dem
samot-na	čav-li	praz-nik	kaž-njen
vit-lo	dav-no	Tnz-la	

Bdžezka: Valja dobro paziti na slučajeve kao vidjeti, trpjeti, umjeti, letjeti, gorjeti i si., gdje na pr. dj. pj. mj. tj. rj ne smijemo razstavljati, jer tu zapravo i nema suglasničk-kog skupa, nego j pripada glasu e kao samoglasniku (uz-poređi ikavsko vi-diti, tr-piti, u-miti, le-titi, go-riti). Treba dakle razstavljati vi-djeti, trpjeti, u-mjeti, letjeti, go-rjeti.

Isto tako ne smijemo razstavljati ni slovo **ks** (x) u tudim riečima, kao što su na pr. **taksa**, **tekst** i si. jer znak za **ks** (x) u ovim slučajevima predstavlja jedan glas. Takve dakle rieči razstavljamo **tsi-ksa**, **teks-til** (prvo prema ma-ti, a drugo prema stab-lo).

2. a) Ako se nadu zajedno tri (četiri) suglasnika, razstavljanje se vrši tako, da prvi pripada prvom slogu, a druga dva (tri) drugom, na pr.:

seljač-tvo	voj-ska	rot-kva
vojnič-tvo	škol-stvo	brat-stvo
pokuč-tvo	zemalj-ski	kralj ev-ski
grad-ski	gram-žljiv	zdrav-stven
gospodstvo	očin-stvo	znan-stven
gospod-ština	prven-stvo	zastup-stvo'
		car-stvo
		gor-štak
		is-kra
		pravas-tvo > 1P7-OTH
		množ-tvo &

b) protivno ovom pravilu skupovi od tri suglasnika, u kojima su prva dva st. (osim u dočetu -štvo), **zd**, **žd**, razstavljaju se tako, da prva dva pripadaju prvom slogu, a treći drugom, na pr. **gost-ba**, **izvlast-ta**, **bolest-nik**, **popust-ljiv**, **strast-ven**, **kazališt-ni**, **zemljišt-ni**, **grozd-ni**, **nužd-ni**, **dažd-njak**, **sest-ra** (ali ustaš-tvo).

c) Pridjevni nastavak **-ji** pripada uvijek s a m drugom slogu, pa valja razstavljati na pr. čavč-jī, gušč-jī, kobč-jī, vrbč-jī.

Složene riječi

Kod razstavljanja složenih riječi ostaje sve kao i dosad, a kod njih pazimo na sastavine, od kojih su riječi složene, pa u ovakvim slučajevima ne vrijede nova pravila o razstavljanju suglasnika, koja su postavljena kod prostih riječi (tu i tamo će se ta pravila poklapati, ali to nije bitno).

Razstavljamo dakle:

a) Prvi dio složenice svršava se na samoglasnik:

na-dmem (ne nad-mem), prema na-duti

o-značiti (ne oz-načiti), prema znak

o-bljutaviti (ne ob-ljutaviti), prema bljutav

o-zljeđa (ne oz-ljeđa), prema zlied

po-čnem (ne poč-nem), prema po-četi

po-dlanica (ne pod-lanica), prema dlan

po-zvan (ne poz-van), prema zvati

pri-pnem (ne prip-nem), prema pri-peti

ni-smo (ne nis-mo), prema smo

ni-tko (ne nit-ko), prema tko

o-bradatiti (ne ob-radatiti), prema brada

iza-gnati (ne iz-agnati ili izag-nati), prema gnati

raza-znati (ne raz-aznati ili razaz-nati), prema znati

golo-glav (ne golog-lav), prema glava

Miro-slav (ne Miroslav), prema slava

b) Prvi dio složenice svršava se na suglasnik, a drugi počinje suglasnikom:

nad-metati

ob-javiti

ob-lići

ob-raditi

raz-ljutiti

pod-žeći

raz-stanak

raz-topiti

nai-boli

ov-čas

prek-lani

noz-dva

raz-viti

od-tuđiti

od-teretiti

pred-teča

c) Prvi dio složenice svršava se na suglasnik, a drugi počinje samoglasnikom:

raz-ulariti

raz-um

raz-odkriti

ob-udoviti

ob-ći

iz-obraziti

iz-oblici ti

ob-istiniti se

pred-osjećaj

iz-ubitiati

Riječi kod kojih nije osobito jasno, kako su složene, mogu se i drugačije razstavljati, na pr. **ra-za-ranje**, **ra-zo-riti**, **odu-stati**, **podu-prieti**.

Da bi razlika između prostih i složenih riječi u razstavljanju na slogove bila što jasnija, dodajemo ovaj pregled:

Složena riječ	Prosta riječ	
	Prosta riječ	Složena riječ
stab-lo	pri-bližiti	dik-la
hrah-ri	na-brati	za-klan
ruč-ni	po-čnem	vlak-no
sed-lo	po-dlanica	na-knaditi
rad-nik	po-dne	crk-va
mod-ra	o-drapiti	po-kvaren
brad-va	u-dvojiti	vap-no
ig-la	za-glavak	a-pnem
jag-ma	do-gmizati	kup-ljen
jut-ro	o-trov	z
ig-ra	po-grabiti	us-na
rah-lo	pre-hlada	pas-ti
Ah-met	u-hmeljen	pljena
ne-g-ve	u-gvaljiti	pas-la
vih-ra	pre-hraniti	us-na
drh-taj	za-htjev	kruš-ka
dig-la	pro-glas	mot-ka
		u-stati
		žet-va
		na-škoditi
		čav-li
		pro-tkati
		gaz-da
		za-tvor
		Tuz-la
		za-vladati
		vjež-ba
		naždraviti
		po-zlačen
		kaž-njen
		no-žnjeti
		guž-va
		a-žvakati
		žbukati

Bilješka:

Prema navedenim pravilima razstavljaju se uglavnom i tude riječi, no kod njih se može razstavljati, na pr. **di-e-ta**, **hi-e-ro-fant**, **gar-so-mi-e-ra** i t. d. Ne smiju se naprotiv razstavljati dvoglasni u riječima, kao što su na pr. **tau-tologiju**, **kauč**, **Eu-ropa** (ne ta-utologija, ka-uč, E-uropa). Sastavljene tude riječi razstavljaju se također u svoje sastavine, na pr. **ob-jekt**, **ad-jektiv**, **tri-edar**, **tetra-edar**, **elts-pedi-cijar**, **eks-plikacija**.

Tude riječi, koje osjećamo kao sasvim udomaćene, odnosno kod kojih ne razabiremo sastavne dijelove, razstavljamo kao da nisu složenice, na pr. **eg-zemplar**, **eg-zegetika**, **pe-da-gog**, **rap-sod**.

Napomene uz rječnik

U ovaj su rječnik ušle riječi, koje treba prema provedbenoj naredbi Ministarstva nastave pisati drugačije, nego su se do sada pisale, te iznimke i riječi, kod kojih bi usljed krive analogije mogla nastati sumnja o tome, kako se pišu. Zbog brzine posla možda se tu i tamo izmakla koja riječ, te nije unesena u rječnik, no u takvim će slučajevima svatko, pa i nestručnjak, prema drugim rječima lako odrediti pisanje. Ne nađe li se u rječniku koja složenica ili izvedenica, valja potražiti riječ, od koje je složena odnosno izvedena (na pr. glagolske imenice, ako ih nema, valja potražiti kod istog glagola, pridjev kod imenice, prilog kod pridjeva, umanjnice odnosno uvećanice kod običnih imenica i t. d.).

U ovaj je rječnik uneseno i dosta tuđih riječi, da se покаže, kako se pišu prema novim pravilima. To dakako ne znači, da te tuđice valja i upotrebljavati, njih naprotiv treba zamjenjivati dobrim i prikladnim hrvatskim riječima, gdje je god to moguće i gdje se narodna riječ po smislu potpuno poklapa s tuđicom.

PRAVOPISNI RJEČNIK

A		
abiturient	ambrozija	aliberžki, <i>prema</i>
abreviatura	ambrozijanski	Arilberg
Absalom	ambulanta	arteški
abscis	amfona	artificijelan
abscisa	amoniak	asiški, <i>prema</i> Assis
abscencija	Andrijević	Asklepiad
absint	angliološki, <i>prema</i>	asociacija
absolucija	angliolog	asocijalan
absolutan	antikvariat	astrološki, <i>prema</i>
absolutizam	antropološki, <i>prema</i>	astrolog
absolutorij	antropolog	audiencija
absolvent	apsida	augšburški, <i>prema</i>
absolvirati	Arapkinja	Augsburg
absorbirati	arapski, <i>prema</i>	Aurelian
apsorpcija	Arapi	Austrija
abstencija	arhiepiskop	Austrijanac
abstinent	arhijerej	austrijanština
abstrahirati	Ariadna	aviacija
abstrakcija	Ariel	aviatlar
abstraktan	arija (napjev)	aviatika
absurd	Arijac (pripadnik	Azijski
adhezija	arijske rase)	
adsorpcija	arianizam	
afiliacija	arijanac	B
afrodizijak	atrijski	babak, babku
aksiolan	arijanstvo	babenberški, <i>prema</i>
alianca	Arije, Arija	Babenberg
Alkibiad	Arijević, <i>prema</i> Arije	Babogredac
alodijalan	arijevac, <i>prema</i>	Babogredci
ambasada	Arije (pristaša	Babogredci
ambient	Arijeve nauke)	babski
	anjevski	babuška

bakteriološki

bakteriološki,
prema bakteriolog
bakteriološki, *prema*
bakteriolog
bambadava
bamberški, *prema*
Bamberg
banatski bariera
basna Baška
baština
bažki, *prema* Bag
bebka besjeda, *gen.*
mn.
besjeda (dugo je)
besjediti besjednički
besjednictvo
besjednik
besjedovnica
besjedenje, *prema*
besjediti bezbožstvo
bezacinski bezcenje
bezcvjetka bezčastan.
bezčastna bezčasće
bezčuvstven bezčutan
bezčutnik bezčutnost
bezdielan
bezdušan, bezdušna
bezgiješan,
bezgiješana,
bezgiješana,
bazsavjestan,
bezsavje
stna
bezsmislen
bezsmrtan
bezsmen
bezsočan
bezspolan

beživotan

bez smatan
bezstranost
bezstidan
bezstidnica
bezstidnik
bez-
bezstidnost
bezstrastan,
bez-
strastna
bezsviestan
sviestna
bezsvjestica
beztemeljan
bezteretan
beztjelesan, bez-
tjelesna
bezuspiještan, bez-
uspiješna
bezvjerac, bezvjerca
bezvjeran
bezvjetje
bezvjerka
bezvriedan
bezvriednost
bezzakonje
bezzaložni
bezzazoran
bezznačajan
bezznačajnik
bezznačajnost
bezzubka
bezzubčan
bezzvčan
bežičan
bežičan
beživotan

bieda

bieda biedan,
konj.
biedniji
biediti
biednica
biednik
biednost
bieg ali hjeunac)
biel, *komp.* bjelji
bielac
bieliti, bieliti
bielonja, bielost
bieljenje
Bieljina
bieljka
bies, *mn.* bjesovi
biesan, biesna,
komp. bjesnji,
bjesniji
biesnik
biesnost
bijem *prema* biti bi
jenje
Bijenička cesta
Bijenik
bijelžka
bijelžništvo, *prema*
bijelžnik
bimbaša
Biogradac, (sta-
novnik B. na mo-
ru) Biogradca,
Biogradci, Bio-
gradčev
Bisažka ulica

bied

bjeločnica
bjelogorica
bjelogoričan bjelokost
bjelokostan, bjelo-
kostna bjelokostka
bjelouška (zmija)
Bjelovar, Bjelovarac,
bjelovarski bjelušast
bjelutak, *mn.* bje-
luti
bjeljača
bjeljar
bjeljara
bjesnilo
bjesniti i bjesnjeti,
bjesnim; bješ-njah;
(po) bjes-nih, (po)
bješ-njih; bjesnio,
bjesnjeli i bjesnila
bjesnoća
bjesomučan
bjesomučnost
bjesovski
bješnjenje, *prema*
bjesnjeti i bjes-
niti
bježati
Blagoviest
blagovjestnik
Blašković
Blažko, *prema* Blaž
bljed, *komp.* bljedi

bliditi

bliditi blidost bl i
edenje, bliesak, blieska
bliešati bliešiti
blizak, blizka Blizki
Izok bljedito
bljedo... (tako se
pišu sve složeni-ce,
kojima je prva
polovina prema blid:
na pr. bljedolik)
bljedoča bljedovit
bljedahan bljeskanje
bljeskati bljeskav
bobac, bobebobčev,
prema bobac bogac,
bogča bogataški,
prema bogataš
bogčev, prema bogac
bojištni, prema
bojište
bolesan, bolestna
bolestnički bolestnik
bomba bombon
borilistični prema
borilište
Bosna

bošti, bodem
Bošković Božko,
prema
Božidar
boživo, prema bog
braco brahialan
branhlat bratski brdski
brečati, brečim bred,
bređa, bregovit,
prema brieg
brektati, breččim
brenčati, brenčim
breskva, gen. mn.
bresaka
Brestače
brestov, prema briest
brestovača brestovina
breviar breza
brezovača Brezovica,
Brezov-
čani, brezovički
brežić brežina
brežuljak brežuljast
Bžarej
bridak, bridka
brieg, mn. bregovi
briest, mn. bresto-
vi (ali brestov,
brestovina)

briešće
bričak, brižka
briežan
brijati, brijem, bri-
ješ, brije, brije-
mo, brijete
brijem, prema
brijati
brložki, prema
Brlog
brodski
brusnica
bubotak, mn. bu-
boti
bubrežić
Budimpešta
bunbača
bunbar
Bunjevac, Bunjev-
ca, ... mn. Bu-
njevc, Bunjeva-
ca; bunjevački
Bunjevka

ceremonial (ali ce-
remonija)
ceremonijar
ceremonija (ali ce-
remonial) cian ciedi
ciedka (ali ciedi)
ciedenje cied i cio,
kompx cjeliji

cic

cielac

cielac, cieka cieliti i
cieljeti cielost (ali
cjelina) ciena (ali
cjenik) cieniti
ciep, mn. cjepovi
ciepalac, ciepaoca
gen. mn. ciepalaca
ciepanje (ali cje-
kanje)
ciepati (ali cjeptati)
ciepiti (ali cjepivo)
ciepljenje ciev (ali
cjevčica,
cjevovod) cievul
Cimbri cjedilo (ali
ciedka) cjediljka
cjedina cjekal
cjelina (ali cielost)
cjelinski cjelivanje
cjelivati, cjelivam
cjelo ... (tako se
pišu sve složeni-ce,
kojima je prva
polovina prema ciel:
na pr. cjelokupan)
cjeloča cjelov cj
elovit cjelovitost
cjelunuti

cjenik cjenilba,
prema
cieniti cjenkanje
cjenkati se cjepač,
prema ciepati
cjepački cjepak,
cjepka (pridj.)
: cjepalo
cjepanica
cjepidlačenje
cjepidlačiti
cjepidlački
cjepidlaku cjepti
kacjepilni, prema
cjepiti cjepilnjak
cjepivo cjepka; gen.
mn.
cjepuka
cjepkati ali ciepati
cjepljiv cjepolina
cjevanica, prema
ciev cj evast
cjevčica, umanj, od
ciev
cjevnjača
cjevniak
cjevovod
crevar, ali crievo
criep, mn. crijepovi
crieplje

criepnja
crievac
crievan, crieвна
crievce
crievnica
crievnjak
crievo, ali crevar
criepar, prema
criep
criepara
criepić
criepovlje
Cmadak, Cmadka
Cmadkov, prema
Cmadak
cripti, criem
critikati
crvenokožac, crve-
nokožca, crveno-kožci
crvenbrk crvenperka
curetak, mn. curetci
cvasti, cvatom cvieće
cviet, mn- cvjetovi
Cvieta (ali Cvjetko)
cvjetača, prema cviet
Cvjetan cvjetanje cvj
etare vjetarka
cvjetaričin cvjetarnica
cvjetarstvo cvjetast
cvjetati

cvjetati

cvjetić

cvjetić, *umutj*,
prema cviet
cvjetiste
Cvjetko (*ali* Cvjeta)
Cvjetna nedjelja
cvjetni, cvjetna
Cvjetnica cvjetnjak
cvjetonosan, cvjeto-
nosna
cvjetonja
cvjetulja

čarobnjaštvo,

prema čarobnjak
časak, časaka častan,
častna častben
častbina častnički
častništvo, *prema*
častnik
častnost

čeljustan, čeljustna
čeljustna čeljustnica
čempres čerkežki,
prema
Čerkez česma
česno čestnica
čestnik

70

dečko

čovječno čovječnost
čovječstvo, *prema*
čovjek
čovječuljak
čovjek
čovjekoljuban
čovjekoljubije
čovjekomrzac, čov-
jekomrzca
čudesan, čudesna
čungkingški, *prema*
Čung-king čurčki,
prema
Čurug
Čvrstnica planina
Čvrstuti

C

časkati čožak,
čoška čuška

D

Dubac, Dubca
Dubčev, *prema*

Dubac

Daniel

dasaka

dašak, daška

daščan

daždak, daždaka

daždan, daždna

debelokozac, debelo-

kožca

dečko

dekadski

dekadski, *prema*
dekada demagoški,
prema
demagog demeskinja
denuncijacija
denuncijant desetak,
mn. deseci
desetogodišnji
desetogodišnjica desni
desnica devesilje
devetak, *mn.* devetci
devetdeset
devetdesetogodišnji
devetogodišnji
devetnaestogodišnji
devijacija diabetes
diabolo diadem
diagrama diagnosa
diagnostika diagonala
diagram diakritičan
dialekt dialektika
dialektološki,
prema dialektolog
dialog dialožki,
prema
dialog
dijamant
dijametar

djelovan

dijametralan
Diana
diapozitiv
diarėja
dias
diaspora
diastaza
diatermija
diatoniki
dieceza
diegeza
dijelak (*ali* djelić)
dielektričan
dieletričan
dijeliti (*ali* podjela)
dijeljcnje (*ali* dije-
litba) diereza dieta
dieta, djeteta (*ali*
djeca) dieza dijak
diluvialan dio,
diela, dielovi
Dioklecian
dioničtvo, *prema*
dionik disocijacija
ditirambski, *prema*
ditiramb diuma
diurnist divljačtvo,
prema
divljak
djeca (*ali* diete)
dječacič dječacki

dječčtvo, *prema*
dječak
dječak
dječarac
dječica
dječinja
dječiji
dječurlija
djed
djedo (dugo je) dj
edovac djedovski
djelatan djelatelj djelati
djelatnost djeke (dugo
je)
prema djelo djelić,
prema dio, diela
djelilac,
djelilaca, *gen. mn.*
djelilo djelimice
djelište djelitba
djelitelj
djelo... (tako se
pišu sve složeni-ce,
kojima je prva
polovina prema
djelo, na pr.
djelotvoran)
djelokrug djelomice
djelomičan djelovan

71

djelovanje

djelovanje
djelovati
djetlač dječjača
dječjaonica
djetliti
dječlenik, prema
djetliti djelov
dječljivo djelo
(du goje), prema
dječve djetvo, djetla
djeteti djetelnia
dječeste, djetelca i
djetesta
djeli (djesti), dje-
nem (djecem),
(za)djeh, (za)-
djedi, (za)dje-
nuh; (za)djevsi;
(zajda), (za)-djetla;
(za)dje-van djetet
djetici
djetunjanja ..
djetnjači djetinji,
prema
diete djetinjti djeti
nji skitnjati
djeva (du go)
djevica djevenica

doprieti

dolazak, dolazka,
 dolazna
 dolista, dolećem
 (na dokteta)
 doljevač, dolje-
 dovač
 doljem, prema do-
 lje
 doliti, doljeim tri-
 liti
 doljevak, doljevač,
 doljevaka
 domaćin
 domaćak, mn. do-
 maćci
 domaćak
 domaćac, domo-
 daci, domoćnici
 domaćvati
 dometi, dometi
 domo, domela,
 domoven, dometi
 dopavati (drugo je
 dopjevati)
 dopijem, prema
 dopiti
 dopiti, dopiti
 (piti, piti)
 dopivaca
 dopivati, drugo je
 dopjevati
 doplatak, mn.
 doplati
 dopneti, dopreći,
 dopreht, dopro,
 dopri, dopvati

doprinetti

[illegible]

dvjest

[illegible]

grizkati		impuls
grizkati	H	hljebčić
griziti		hodočasnik
grjehota (<i>ali</i> grieh)	haaški, <i>prema</i> Haag	holandezki, <i>prema</i>
grješan, grješana	hahsbužki, <i>prema</i>	Holandez
grješica	Habsburg	hotelier
grješnički	Hadrian	hrbat, hrbita
grješnik	hajdučvo, <i>prema</i>	hrbenica
grkoiztočni	hajduk	hrbenica
grobak, grobka	haljetak, <i>mn.</i> ha-	hrčak, hrčka, hrčci
(mali grob) groktati,	ljeteći hambar	hrja
grokčem grozan,	hamburški, <i>prema</i>	hropac, hropca
grozna	Hamburg karam	hroptati, hropcem
(<i>drugo je</i> groz-	baša Hazdružbal	hruš
dan, grozdna)	hekatomba	hrvatski
grozjak, grozdka,	hercečki, <i>prema</i>	hrvaština
grozdci grozdan,	herceg	htijenje, <i>prema</i>
grozdna	hersoneski, <i>prema</i>	htjeti
(<i>drugo je</i> gro-	Hersones	htjeti
zan, grozna)	Herodiada	huškati, huškam
grozničav gruzki,	Hiacint hialiti	hvalevriedan,
<i>prema</i>	hiazam hiena	I
Gruž	hierarhija	ideološki, <i>prema</i>
Gubec, Gubca	hieratski	ideolog
Gubčev, <i>prema</i>	hierofant	igda igdje
Gubec gubitak, <i>ran.</i>	hieroglif	Iliada Ilija
gu-	higiena	imetak, <i>mn.</i> imetci
bilici	hiliazam hnta	imperativ imperator
gudač, gudca, gudci	hinben	imperfeksi
gudčev gulitba	hitac, hitca, hitci	imponirati
gumbača guska gusle	hladak, hladka	impregnirati
gušćar gušćica gušćji	hlapat, hlapta	impresija
gvardian	hljebac, hljebca	improvizirati impuls

Indiana		izdieliti
Indiana (<i>ali</i> Indija)	brokeški, <i>prema</i>	izcjedenje izcjedivati
Indianapolis,	brokeškati,	(<i>ali</i> izcjediti) izcjelivati
Indija	ištemi iščem	(<i>drugo</i>
Indijac		<i>je</i> izcjeljivati)
Indijanac	iskon	izcjeljenje izcjeljiv
indijanski	iskonski	izcjeljivati (<i>drugo</i>
industrialan (<i>ali</i>	iskra	<i>je</i> izcjelivati)
industrija)	iskren	izcjekati izcjekati, <i>ali</i>
industrializacija	Istam, Istma	iz-
industrializirati	Istam, Istma	eiepati iscrpljiv
industrija (<i>ali</i> in-	Istanbul (<i>ali</i> Stam-	izcuriti izvjetati
dustrialan)	bul, Stribol)	izčakati izčasti izčehati
industrijalac infaman	isti istina istinit	izčakati izčakivati
infekcija infinitiv	istodoban Istra	izčepkati izčepupati
inflacija influencija	išas	izčestati izčestljati
informirati infula inf	izadrieti, izadrem	izčeznuće izčeznuti
uzori j inisial inicitativa	izasjeći, izasječem	izčistiti izčistati izčupati
iniciator inovjerac,	izba	izčuškat izdajništvo,
inovjerea	izbieliti i j zbjeljati	<i>prema</i>
(<i>dugo je</i>), ino-	izbijeni, <i>prema</i> izbiti	izdajnik
vjeraca ino vjeran	izbiti, izbijem	izdašan, izdašana
inovjerčev (<i>dugo</i>	(<i>vidi</i> hiti)	izdatak, <i>mn.</i> izdatci
<i>je</i>) inovjerka	izbljedjeti izbjijati,	izdeliti, <i>ali</i> izdje-
(<i>dugo</i>	izbrijem	ljivati
<i>je</i>), <i>gen.</i> <i>mn.</i> ino-	(<i>vidi</i> hrijati)	
vjeraka inspicient	izbrijem, <i>prema</i>	
insuficiencija interier	izbrijati	
iriški, <i>prema</i> Irig	izbrusak, izbruska	
	izceriti izcediti (<i>ali</i>	
	izje-	
	divati) izcieliti (<i>ali</i>	
	izje-ljivati)	
	izciepati (<i>ali</i> iz-	
	eiepkati)	

izplatu
izplatu
izplatu
je početka
izpod

i
z
p
r
e

s
i
e
c
a
f
i
i
e
i

z
p
r
e
c
a

m (duy o je
izpješćati)
izpješćati
izpješćati

izriti

izriti, izrijem (*vidi*
riti) izseliti
izseljeničvo, *prema*
izseljenik
izseljenik izsiecati,
dugo je
osjećati
izsievati
izsieveci, izsjevnica
izsiecati, *dugo je*
izsiecati
isjeckati, *ali* iz-
siecati izsječak,
izsječak
izsječci
izsjeći, izsiećem
izsjeck, gen. ma,
(izsjecka (dugo je)
izsluži izsmijati,
izsmijem
(*vidi* smijati se)
izsmijavati
izsmijem, *prema*
izsmijati
izsmijavanje
izsmijivati
izstrugati izstup
izstupiti, *dugo je*
izstupiti
izsušiti
izsvojiti
izgurati
izšetati
izšibati
izštrati

izvještavati

iztaći (iztaknuti),
iztaknem
iztakati
iztaliti
iztancati
iztanjiti
izteći
iztečti
iztečem
iztesati
iztezati
izticati, iztičem
iztirati iziskati
iztisnuće
iztisnuti
iztjecati, *prema*
izteći iztjerati
iztjerivati i
ztočan, iztočna
iztočiti
iztočnjački, iztočnjak
izok iztovar
iztovarivač iztraga i z
tražitelj iztraživač
iztraživač, iztra-
živaoca, gen. *mn.*
iztraživalaca iztrčati
iztrgnuće
iztrgnuti
iztriebiti, *ali*
iztrebljivati

iztrebljiv
iztrebljivati, *ali*
iztriebiti iztrošiti
iztriti iztruliti
iztrnuti iztući,
iztućem izumačiti
iztupiti, *dugo je*
izstupiti
izturati
izumrijeti, izumrem
izuzetak, *mn.* izu-
zetci izvadak,
izvadka,
izvadci
izvedba
izvesiti, izvedem
izveziti, izvezem
izvestiti, *ali* izvješ-
ćivati, izvještavati
izviešten
izvijem, *prema* iz viti
izviti, izvijem (*vidi*,
viti) izvjesiti
izvjestitelj
izvjestica
izvjestnost izvješće
izvješćivati, *ali* iz-
vestiti
izvještačiti
izvještaj
izvještavati, *ali* iz-
vestiti

izvjestiti

izvještiti (se)
izvjetiti izvježbati
izvlasti, *prema*
izvlastiti izvrteti
izvrin
izvrjem, izvrio,
izvrta
izvrstan, izvrsna
izvršan, izvrsna
izvziđati izžeći
izždrebatu izžednjati
izženiti izžeti,
izžmem izžiebiti
izžvakati, izžvaćem

jamb jambski,
prema

jamb
jarostan, jarostna
jusau, jasna jasle
jasnoća jastreb
Jazak, Jazka, Jaz
čauis jazhuu
jedak, jedka jedkad
jedanput
jedanaestgodišnji

Koriensko pisanje

kirurški

jendnača
jednobožac, jedno-
božca, jednobožci
jednoboživo
jednocijevka, *gen.*
mn. jednocijevaka
jednogodišnji jeftin
jeftinba

jeremijad a,
ali Jeremija,

Jeruzalem jesti,
jedem, jeo
jugoztočan
jugoztok Julian
Juliana, *ali* Julija
Julija, *ali* Julian,
Juliana junačvo,
prema

juna k
jurišni
Justinian

H

kaca

kačara, *umanj, pre-*
ma kaca kadetski
kadšto kadkad(a)
kalabrežki, *prema*
Kalabrež

kakij ev, *prema*
kakij
kalijev, *prema* kalij
kalupčić kamfor
kanconier
kandidatkinja kapak,
kapka karabinier
karanfil kariatida
karieta karies
karolinžki, *prema*
Karolingi
kartaški, *prema*
kartaš
kartaški, *prema*
Kartaga
kartuzijanac kasan,
kasna kasnije kaštel
kaviar kavkazki,
prema
Kavkaz kazališni,
prema
kazalište Kijev
kinezki, *prema*
Kinez kinološki,
prema
kinolog
kirgizki, *prema*
Kirgiz kirurški,
prema
kirurg

kisnuti

kisnuti kišan, kišna
klepac, klepeca klient
klišta klišet, klišeti
klišetka klišinžki.
prema
kliring (clearing)
klizak, klizka klubče
klubko
klubski, *prema* klub
kulpčica, *laatinj.* od
klupa
kljenut, kljenuti
kljunorožac, klju-
norožca, klju-
nožniknežstvo,
prema
knezknjižki.
prema
knjiga
kobac, kobca kobčev.
prema kobac kobčev.
kocka
koeficient koležki
kolievčica kolievka.
mr. ko-
lievka, kolje vaka,
kolievkama
kolonialankolosi
ekkolovozki.
prema
kolovoz

82

krčič

koljenec, *prema*
koljeno
koljenima
komediant, *ali* ko-
medija komedijaš
komedijski, *prema*
komedijski
komercijalan
komercijalac
komitba komižki,
prema
Komiža
komparacija
kompilacija
komponirati
kompresor
kompromis koncept
koncilijantan
koncipient
kongenitalan
konopac, konopca
konopčič
konjaničstvo, *prema*
konjanik kopca
korten, *ali* korjen-
čič, korjenit
kortenak kortenški
korjenje, *prema*
korien
koristan, koristna
koristnica
koristnik

koritce, malo korito.
drugo su korice,
na pr. u knjige
korjenčič, *ali* korien
korjenika
korjenit
Koruška
kosac, kosca
kosbaša
kositba
kosmat
kosnuti se
kostrič
kostričati se
kostrieti, kostrieti
košaračstvo, *prema*
košarač
košnica
koštan, koštana
koščic, *mr.* *pre-*
ma kotac
kozmoški, *prema*
kozmozog
krajški
kralj ežak, kralj ež-ka,
kralj ezci
kralježnica
kralj ežnjak
krasan, krasna
krasti, kradem
kraški, *prema* kras
kratak, kratka
kratčati
kratčina
krčitba

krepak

krepak, krepka.
komp. krepčiji
krepčina
krepkost
krepst
krepostan, kre-
postna
krepostnica
krepostnik
kreštati, kreštim
kriepju, *ali* okrepa
kriepljenje
kries, *mr.* kresovi
krijem, *prema* kriti
kriesnica
krilonožac, krilo-
nožca, krilonožci
krišnar
kripta
Kristian
krištica
kriška
Kriško vič
kriti, krijem, kriješ,
krije, krijemo,
krijete; krijenje
krivovjerac, krivo-
vjerca (dugoje)
krivo vjeran
krivovjerje
krivo vjemica
krivo vjemčki
krivovjerničstvo,
prema krivovjernik
krivovjerski
krivovjerstvo

kronološki, *prema*
kronolog
krotak, krotka,
komp. krotkiji
krozstred
krstaški, *prema*
krstaš
krstni (kum, list)
krstno ime
krštenje
krumpir
kruška
krušni, *prema* kruh
kukeojedac, kuko-
jeilca, kukojejdci
kukčev, *prema* ku-
kac
kukuriek
kukuriekati, kuku-
riečem
kukuruzič
kumpanija
kupac, kupca
kupčev, *prema* ku-
pac
kučališni, *prema*
kučalište
kvasac, kvasca
kvasan, kvasna
kvietizam
Kvintilian
kvocien

L

labialan
ladožki, *prema*
Ladoga

lieha

lampa laringološki,
prema
laringolog lasan,
lasna, *komp.*
lašnji i lašnji
laska lasnoča laštiti
lažac, lažca, lažci
ledac, ledca, ledci
ledčian ledčanik
ledišni, *prema*
ledište
leptir les
Les ča
lešina
leški, *prema* Leli let,
vidi *lier* letač letak,
letka, letci
liana (povijuša)
lias
licencia
ličba
liečnja
liečiti, *ali* liečilište
liečnica
liečnički
liečničstvo, *prema*
liečnik
liečnik
lieganje
liegati
lieha

8

3

liek

liek, *mn.* liekovi, *uli*
 ljekarija
 lien, *komp.* ljeniji
 lienčina, *ali* ljenivac
 lieniti se
 lienost
 liep, *komp.* ljepli
 liep, *prema* liepliti
 liepiti, *uli* ljeapak,
 ljeplilo
 liepost, *ali* ljeputa
 lie, *mn.* ljevi
 lies, *mn.* ljesovi
 lieska, *mn.* lieske,
 ljesaka, ljeskama,
ali ljeskov, ljes-
 kovina
 liešće, *jedn. sr. r.*
 liet
 lietati, liečem
 lievak, lievka (*druga*
je ljevak, ljevaka)
 lievanje
 lievati, *uli* ljevaonica
 lievča
 liežki, *prema* Liege
 lievi, Heva, *ali* lje-
 vak
 limb
 lisac, lisca
 listak, listka
 listnat
 listnica
 listonožac, listo-
 nožca, listonožci

ljevač

listorožac, listo-
 rožca, listorožci
 liti, lijem, lijes, lije,
 lijemo, lijete
 lopla lotarinžki,
prema
 Lotaringija
 lovišni, *prema*
 lovište lovništvo,
prema
 lovnik
 Lucian
 luckast
 lučba (kemija) luče
 ludbrežki, *prema*
 Ludbreg
 lukarnar
 lukšija
 lumbarda
 lupežić
 lupežki
 lupežtina
 lupežtvo
 lutka U
 lječilište, *ali* liečiti,
 liečnik lječilišni,
prema
 lječilište
 ljekarija, *ali* liek
 ljekarina ljekama
 ljekarnički ljekarnik
 ljekarstvo

ljekovit
 ljekarići
 ljenivac, *ali* lienčina
 lenivica
 ljeapak, *uli* liepiti
 ljeapnka
 ljeplivo, *uli* liepiti
 ljepljiv
 ljeputka, *ali* liep
 ljeputječiv
 ljeputa, *uli* liepost
 ljeputica
 ljeputi
 ljeputan
 ljeputkast
 ljesica
 ljeskov, *ali* lieska
 ljeskovac
 ljeskovača
 ljeskovina (drvo od
 lieske)
 ljestve, ljestava
 lješnjak ljeti ljetina
 ljetiste ljetni ljetnik
 ljetnikovac ljetno,
gen. mn. ljeta
 (dugo je)
 ljetopis ljetos
 ljetošnji
 ljetovaliste
 ljetovati ljevač

ljevak

ljevak, ljevaka
 (druga je lievak,
 lievka) ljevaonica
 ljevčik, *umaj*
prema lievak
 ljevica ljevičar M

magnezijev, *prema*
 magnezij
 makiavelizam
 malocjen
 malovrjedan
 malteški, *prema*
 Maltežanin
 maljušan, maljušna
 Mardal
 marčalan
 Marija
 Marijan
 Marijana
 Marijanci
 marijanski, *prema*
 Marija
 maslac
 maslina
 maslo
 mast
 mastan, mastna,
komp. mastniji
 mastnica
 mastnoća
 masla
 material, *ali* ma-
 terija

mjede

n

materialan
 materializam materijal,
ali material
 Matijaš Manjević
 matriarhat
 mayerlinžki, *prema*
 Mayerling
 Medak, Medka;
 Medčanin, me-
 dački
 mečalan
 mediatizacija
 Medveščak
 medvjed, *gen. mn.*
 medvjeda (*dugoje*)
 međupričnica
 međurječje
 mekušac, mekušca
 memorial, *ali* me-
 morijal
 memorija, *uli* me-
 morijal
 Merežkovski
 meridijan
 merovinžki, *prema*
 Merovingi
 mesni, mesna, *prema*
 meso
 mesnica
 mesti, metem
 mestve
 metak, *mn.* metci
 Metković
 metodološki, *prema*
 metodolog

miazam
 mieh, mjebovi
 mien, *ali* promjena
 mieniti (se)
 mienjanje
 mienjati, *uli* mjenjač
 miesiti, *ali* primjesa
 miešalica
 miešanje, *prema*
 miešati
 miešati, *ali* mješa-
 vina
 miešenje, *prema*
 miesiti
 miešnja
 Mijat
 mijem, *prema* miti
 miliarda
 milijun
 milostan, milostna
 milostnica
 milostnik
 Miliad
 nimogredce
 miniatūra
 ministerial
 ministerialan
 miriada
 minanetar ■
 misništvo, *prema*
 misnik
 miti, mijem, miješ,
 mije, mijemo,
 mijete; mijejanje
 mjeđi
 mjeđen

njedenic a

mjedenica
njeho vit
njehur
mjenben
mjenica
mjenčan
mjenjač, *ali*
mjenjati
mjenjačnica
mjera, *gen. mn.*
mjera (dugo je)
mjerač
mjeračina
mjerači
mjerenje
mjenica
mjerilica
mjerilo
mjeriti
mjerit
mjerni
mjernik
mjerodavan
mjerstvo
mjesači (na pr. ko-
rito, u kojem se
kruh miesi)
mjesec
mjesecan
mjesječar
mjesječarka
mjesječev
mjesječina
mjesječnik
mjesječnjak
mjestauce, mje-
stanca

mjestašce, mje-
stašca mjestimice
mjesto, *gen. mn.*
mjesta (dugo je)
mjestni mjestnik
mješaljka mješanac,
ali
mješati mješavica
mladac, mlada,
mladei
mladčev, *prema*
mladac
mladenačstvo, *prema*
mladenac
mlatac, mlatica,

mlačev, *prema*
mlatac
Mletci, Mletaka
Mletčanin mlječ, *ali*
mlječika mlječac
mlječin mlječiti
mlječnica mlječnjak
mlieko, *ali* mljekar
mljaskati, mljaskam
mlječika, *ali* mlječ
mljekar, *ali* mlieko
mljekarica
mljekarnica
mljekarski
mljekarstvo

Mijet: Mječanin,
mljetski
mljeti: mljem ...
mljevenje, *prema*
mljeti
mljenje
mnogovrstan,
mnogovrstna
mnoštvo, *prema*
mnogi
momačstvo, *prema*
momak
monaštvo, *prema*
monah moreška
morfološki, *prema*
morfolog
mostni, *prema* most
molčica, *prema*
motka motka
mračnjak
mračnjak
mračajev, mra-
vojedca, mra-
vojedci mreina
mrevariti mreža
mrežica mrežkati
Mrežnica mrežotina
mriest mriestiliste
mriestilisti, *prema*
mriestiliste

mriestilisti i

mriestiti i

mriestiti se
mriestjenje, *prema*
mriestiti se
mrieti: mrem ...;
mro, mla ...
mrsan, mrsna
mrzak, mrzka.
mučeničstvo, *prema*
mučenik
muriatičan
mušterija muziti,
muzeum mužkara
mužkarac
mužkarčstvo,
prema mužkarac
muški, *prema*
muž
mužkobanji
mužkost

iv
N
nabieliti (se)
nabijem, *prema*
nabiti
nabiti, nabijem,
(*vidi* biti)
nablied
nabrijati se, nabri-
jem se (*vidi* bri-
jati)
nabrijem se, *prema*
nabrijati se
naciediti, *ali* nacie-
divati
naciepkati, *ali* na-

nacieđivati, *ali* na-
ciediti
nacjelivati se
nacjepkati, *ali*
naciepati
načitati se
načuditi se
nadbijem, *prema*
nadbiti nadbiti,
nadbijem
(*vidi* biti)
nadarinar
nadestar
nadčovječan
nadčovjek
nadculan
nadvornik
nadhrvati
nadieliti, *ali*
nadjeljivati
nadijevati *ali*
nadjeti
nadjeljati
nadjeljivati, *ali*
nadieliti
nadjemati, *ali* nadie
vati nadjesti nadjeti,
ali
nadijevati (*vidi*
odjeti) nadjev,
gen. mn.
nadjeva (dugo je)
nadjevač nadjevak.
nadjev-
ka, *gen. mn.* na-
djevaka

nadpit

Nadko nadkonobar
nadkrijem, *prema*
nadkriti
nadkrititi
nadkriti, nadkri-
jem (*vidi* kriti)
nadkučiti se nadnieti
(se): nad-
nesem, nad-
nieh ...; nadne-
savši, nadnievši
se, nadnio, nad-
niela ...; nadne-
sen
nadoliti, *vidi* liti
nadolievanje
nadolievati
nadomjestak, nado-
mjestka, nado-
mjestei
nadomjestiti
nadomjestati, nado-
mjestam, *prema*
nadomjestiti
np dolijem, *prema*
nadoliti nadošiti,
nadošjem
(*vidi* siti)
nadpievati, *drugo*
je nadpjevati
nadpijati nadpijem,
prema
nadpiti nadpis
nadpiti, nadpijem
(*vidi* piti)

[illegible]

neuredjiv		obavješćivati
neuredljiv	nekalak, nuckalca,	numbežik, prema
neuredljiv	gen. mn. nuckalca	Numberg
nevrja, gen. mn.	nekalat, nuedeti	numati (govoriti)
nevrja (dugo je)	neka, ali nuedeti	nui, nui ti
ne vjeran	Nemaka, ali Njemaka	nuzpostija
nevrjica	Nemai (selo)	nuzpostojba
nevrjamači	nemotiti, ali po-	nuzpostojba
ne je mudova, prema	nugučivati	nuž zanimanje
ne vrma V	nueuotit, nuanum	nuzvaka
ne vrmoiti	nueuotije	nuzgala
ne vjor vanje	nueiti, ali njeiti	nuzdan, auždan
ne vrsta, gen. mn.	nije, ali ne dan,	NJ
ne vrsta (dugo je)	na kai	
nješt	nije, ali ne dan,	nješa, gen. mn.
ne vrjama	nuekdan	njedara
ne odnjamčiva, prema	nuekdan	
ne vrjani	nisan, nisi, nije,	Njemacka, ali
ne vrđan	nisan, niste, nisi	Njena
ne vrđan	nizak	Ne naka
ne vrđan	nizak, nizka	Nj-ma
ne vrđan	nizaka	njevma, ali n x m
ne vrđan, ne-	nizost	nješilo, ali n x mti
ne vrđan	Norežla	njevak, njevka
ne vrđan	nrevžla	njevski
ne vrđan, n. ali	nueotit, prema nos	njevka
ne vrđan	ne nuckak, nuanuotiti	njevskati
ne vrđan	nueviti	
		rhaviv
		obavneit, obavneit
		obavneit, obavneit
		obavneit, ali oba-
		vještik
		obavneiti, ali oba-
		vještik
		obavješćivati
		obavješćivati, ali
		obavješćivati

n	нововјек	n	нема-бошца,
e	нововјеклоан	a	незпашоу
z	нововјекла, ново-	neznabožno	
š	вјекла, рен, мш,	uama	
v	нововјекла	н ечла, а/и нје (od	
i	нов дрва	н ечла)	
s	небља	нечно	
a	подлати, према мн-		
n	дти (друга је		
•	милла)		
n		ž	
e	v	a	
z	i	c	
š	s		

9203

9495

ogriješiti

osjećaja
n

ogriješiti (se), <i>ali</i> ogriješivati se ogrijevati, <i>ali</i> ogrjev ogrijati, ogrijem (<i>vidi</i> grijati) ogrijem, <i>prema</i> ogrijati ogriziti, ogrizem ogrjev, <i>gen. mn.</i> ogrjeva (dugo je), <i>ali</i> ogrievati ogrjevu oklievalac oklievalo oklievanje oklievati okolišni, <i>prema</i> okoliš okosnica okraćati, postati kraći, <i>drugo je</i> okraćati okraćati, postati kratak, <i>drugo je</i> okraćati okrepa, <i>ali</i> okriepiti okrepljivati okriepiti, <i>ali</i> okrepljivati okrepa Oktavian olieniti se oliepići, <i>ali</i> oljepljivati oljepljivati, <i>ali</i> oliepići oljeniti se	omedak, omedka, omedkomiesiti omjer omjera, <i>gen. mn.</i> omjera (dugo je) omjeriti omjerka omriestiti se onesvjestiti se, <i>ali</i> onesvješćivati se onesvješćen onežkl, <i>prema</i> Omega onesvješćivati se, <i>ali</i> onesvjestiti se oniemiti i oniemjeti ontološki, <i>prema</i> ontolog opasan, opasna opazka opcijsa opjevati, <i>drugo je</i> opjevati opijem, <i>prema</i> opiti opiti, opijen (<i>vidi</i> piti) opjevati, <i>drugo je</i> opievati oplieniti oplieviti oprediektiti, <i>ali</i> opredjeljivati opredieljenost opredjeljenje opredjeljivati, <i>ali</i> opredieliti oprečan	oprečnost opreka oprieti se oprost ni opsovati optant optativ optičan optičar optički optika optimist optimizam opirati ordinariat Orient orientacija orientalac orientalan orientirati se orientalist orijaški, <i>prema</i> orijaš ornitološki, <i>prema</i> ornitolog oružništvo, <i>prema</i> oružnik osamnaestgodišnji osaka (<i>protivno od</i> plina) Osian osiedjeti Osiek Osječanin osječki osječaj osječajan
---	---	---

osjećajnost

otvarati

osjećajnost osjećanje osjećati osjeći (se) osiećem (se), <i>drugo je</i> odsjeći osjekom osjeniti osjet, <i>gen. mn.</i> osjeta (dugo je) osješlo osjetiti osjetljiv oskubsti, oskubem oskudjevanje oskudjevati osladčati osliepiti, <i>ali</i> osliep- ljivati osliepljivati, <i>ali</i> osliepiti osmieh, <i>ali</i> osmieh- nuti se osmiehnuti se, <i>ali</i> osmieh osmjetiti se osmiežiti osnutak, <i>mn.</i> osnutci osobština osreće oprednji ostarjelost ostatak, <i>mn.</i> ostaci ostrižak, ostrižka, ostrižci Ostrožac, Ostrožca	ostružak, ostružka, ostružci osuda osuditi osvjestiti (se), <i>ali</i> - osvješćivati (se) osvietiti, <i>ali</i> osvjet- ljivati osvitak, <i>mn.</i> osvici osvjeđen osvjeđenje osvještiti osvjetlati osvjetljivati i osvjet- ljivati, <i>ali</i> osvjet- liti osvjetljenje osvježiti osvježivati otat otetiti otac, otca, otci i otčevi otadžina otajstvo otakati otadžiti otajiti otapati otava otcoubojica otcoubostvo Otčenas otčev	otčina oteći, otečem i oteknem i drugo je odteći otegnuti otegotiti oteklina otelati se otepsti, otepem otesati oteti otežati otežati otiči otiesniti otimati otirać otnjen o tek otočiti otopiti otopiti otčati otrebine otresati otresti, otresem otriebiti, <i>ali</i> otrebine otriezniti (se), <i>ali</i> otrieznjavati se otriežnen otrov otiti otuci oticat otupiti oturpiti otvarati
--	--	--

otvarač

piesak

otvarao		pavian
otvoriti		pazka
otvrdnuti		pažki, <i>prema</i> Pag
ovdje		pčela
ovdješnji		pedagoški, <i>prema</i>
Ovidije, Ovidija,		pedagog
Ovidijem		pediatrija pekinški,
Ovidijev		<i>prema</i>
ovijem, <i>prema</i> oviti		Peking
oviti, ovijem (<i>vidi</i>		peloponeski, <i>prema</i>
viti)		Pelopones Pelješac,
ovisan, ovisnu		Pelješca Pelješčanin
ovjekovječiti		pelješki peruški,
ovjenčati ovjeroviti		<i>prema</i>
ovjerovljenje ovj		Perast
erovljivati		percipient pest
ovogodišnji ozbiljan		pešnica Peščenica
ozdo ozebsti,		Petak, mn. petci
ozebemozgo		petdeset petgodišnji
ozgoraozliediti, <i>ali</i>		petdesetgodišnji
ozljedi-		petnaestgodišnji
vati		Petrijevi petsto
ozlieden ozljeda,		petstoti pettisući
<i>gen. nm.</i>		piano pianino pianist
ozljeda (<i>dugoje</i>)		Pienout piaster
ozljedenik		piesak, pieska, (<i>ili</i>
ozljedivati, <i>ali</i> ozlje-		pieskar
diti Ozren		
ozied se, <i>ozrem</i> se		
oždrnebiti		
ožedniti i ožednjeti		
Ožegovićanum		
oživjeti		
	pacient	
	pacifistkinja	
	pačji	
	pakostan, pakostna	
	pakostnik	
	paleontološki, <i>prema</i>	
	paleontolog	
	paliativan	
	paljenje, <i>prema</i>	
	paliti	
	paljetak, nm. paljetci	
	pametca palje tkovati	
	pamtviek parcialan	
	papak, papka	
	paripće, <i>prema</i> parip	
	pariški, <i>prema</i> Pariz	
	parožak, paroška,	
	parožci	
	parožić pastii,	
	padem pastii,	
	pasem	
	patak, mn. patci	
	patče, patčeta	
	patčetina	
	pačići	
	patka	
	patološki, <i>prema</i>	
	patolog	
	patriarh	
	patriarhalan	
	patriarhat	
	patriarhija	

pietao

pietao, pietla, <i>ali</i>	pjes tovalište
pjetlić	pjestovati
piet	pješćenje
pietizam	pješćiti
pievac, <i>ali</i> pjevač	pješćiti
pijem, <i>prema</i> piti	pješćivo, <i>prema</i>
pijenje	pješak
pisac, pisca	pješak pješćan
pišev	pješćanik pješćara
pisak, piska	pješćenjak pješćice
piti, pijem, piješ,	pješće pjetlić, <i>ali</i>
pije, pijemo, pi-	pietao pjev
jete: (iz) pijem,	pjevač, <i>ali</i> pievac
pijenje	pjevačica pjevački
pjega, <i>gen. nm.</i> pje-	pjevačvo, <i>prama</i>
ga (dugo je)	pjevač
pjegav	pjevališe
pjena	pjevanje
pjeneznica	pjevati
pjenica	pjevčić, <i>ali</i> pievac
pjeniti (se)	pjevica pjevuckati
pjenušav	plagiat plemenitaški,
pjenušiti se	<i>prema</i>
pjesan, pjesni	plemenitaš
pjeskar, <i>ali</i> piesak	plemički
pjeskarnica	plesni, <i>prema</i> ples
pjeskorovka	plesti, plešem plicak,
pješko vit	<i>prema</i> plići: (komp,
pjeskulja (zemlja)	od plitak).
pjesma	
pjesmarica	
pjesmica	
pjesnički	
pjesništvo, <i>prema</i>	
pjesnik	
pjesinja	

pobjedničk

plitčina, <i>prema</i>	
plitak	
plien, <i>ali</i> pljenitba	
plieniti	
plienjenje	
pliesan, plicsni, <i>ali</i>	
pljesniv	
plieviti	
plomba	
plosnat	
pluvjal	
pljenitba, <i>ali</i> plieniti	
pljenitelj	
pljesak, pljeska	
pljeskati, pljeskam i	
plješćem	
pljesni v, <i>ali</i> pliesan	
pljesni viti	
Plješivica	
pljeva	
pljusak, pljuska	
pobiediti, <i>ali</i> pobjeda	
pobliden	
pobieliti	
polijjem, <i>prema</i> po-	
biti	
pobiti, pobijem	
(<i>vidi</i> biti)	
pobjeći, pobjegnem	
pobjeda, <i>ali</i> pobiediti	
pobjedan	
pobjedilan	
pobjeditelj	
pobjediv	
pobjednički	

pobjednik **podkrovnica**

pobjednik	počistiti	poddnevnik (<i>drugo je</i>
pobjedonosan	počivati	podnevnik, me-
pobjedonosna	počupati	ridijan
pobjedivati, <i>ali</i> po-	počudan	
biediti	podatreti, podatirem	poddakon podgrijati,
pobijesnuti pobjes-	podaničvo, <i>prema</i>	podgrijem
njeti	podanik	(<i>vidi</i> grijati)
pobliditi	podastrieti, poda-	podgrijem, <i>prema</i>
poboljevati	strem	podgrijati
pocijepanost j.	pošašati, pošašna	podgristi, podgrizem
pocijepati, <i>ali</i> pocjep-	<i>podijem, prema</i>	podhraniti podlivat
kati	podbiti	podignuti podieliti,
počikivati	podbiti, podbijem	<i>ali</i> podjela,
počiknuti	(<i>vidi</i> biti)	podjeljivati,
pocijepati, <i>ali</i> po-	podbrijati, podbri-	podievati (se)
ciepati	jem (<i>vidi</i> bri-	podjela
pocrkati	jati)	podjeljivati, <i>ali</i>
pocrpsti, pocrpem	podbrijem, <i>prema</i>	podieliti
pocrveniti i pocrve-	podbrijati	
njeti	podčarinar	podkivač
počastan, počastna	podčieniti, <i>ali</i> pod-	podkoljenica
počastnica (pjesma u	cjenjivati	podkopati
čas)	podčikivati	podkornjak
pobrežje	podčiknuti	podkova
pobrijati, pobrijem	podcjenjivati, <i>ali</i>	podkožan
(<i>vidi</i> brijati)	podčieniti	podkožiti
pobrijem, <i>prema</i> po-	podčrtati	podkraj
brijati	podčastnik	podkralj
pečastaica (pjesma uz	podčieniti (<i>drugo je</i>	podkraliti
času)	počinuti)	podkrepa
poček	podčinovnik	podkrepljivati, <i>ali</i>
početač, <i>mn.</i> početi	podčinjenost	podkriepiti,
početi	poddialekt	podkresati
počinuti (<i>drugo je</i>		podkriepiti, <i>ali</i> pod-
počinuti)		krepljivati
počinuti		podkrovnica

podkućnica **pogrebat**

podkućnica	podpomagač	pogrebat
podkupiti	podpomoć	podsmjehnuti se
podkupljiv	podponoči	podstani
podliegati	podpora	podstava
podlijevati	podprašiti	podstrešje
podlijem, <i>prema</i>	podpredsjednik	podstriči
podliu, podliu,	podpukovnik	podstupac
podlijem	podpun	Podsused, <i>ali</i> susjed
(<i>vidi</i> liu)	podrieti, podrem	podsviet
podmetak, <i>mn.</i> pod-	podrieto	podsvietan, pod-
metci, podmetice	podrijem, <i>prema</i>	sviesna
podmiesiti	podriiti, podriiti,	podsvojće
podnjehuriti se	podrijem	<i>podrijem, prema</i>
podnjeravati	(<i>vidi</i> riti) podsada	podšiti
podnjeriti	podsiecati, <i>ali</i> pod-	podšiti, podsijem
podmladak, pod-	sječi podsijati,	(<i>vidi</i> šiti)
mladka, podmladci	podsiijem	podtajnik podtip
podnesak, podneska,	(<i>vidi</i> sijati)	podturiti poduprieti,
podnesci podnevnik	podsiijem, <i>prema</i>	podu-
(meridian,	podsiijati	prem
<i>drugo je</i> poddnev-	podsiijati podsječi,	podvesti, podvedem
nik)	podsijećem,	podveziti, podvezem
podnieti, podnesem,	<i>ali</i> podsiecati	podvijem, <i>prema</i>
podnožak, podnožka,	podsjedati	podviti podviti,
podnožci	podsjedanje	podvijem
pododsjek	podsjediti	(<i>vidi</i> viti) poetski
podpadati	podsjediti	pognjiti, pognijem
podpaliti	podsmieh, <i>ali</i> pod-	(<i>vidi</i> gnjiti)
podpalubje	smjehivati se	pognijem, <i>prema</i>
podpasat	podsmijati se, pod-	pogniti
podpasati se	smijem se (<i>vidi</i>	pogodak, pogodka,
podpasti	smijati se)	pogodci-
podpis	podsmijem se, <i>prema</i>	pogodba
podplacivati	podsmijati se	pogorjelac (dugoje)
podplat	podsmjehivati se, <i>ali</i>	pogorjeti pogresti,
podplatiti	podsmieh	pogrebem

potrošač

potrošač
potrošak, potroška
potrošiti
potri
potucati (se)
potući
potučiti
potvora
potvrda
povesti, povedeni
povezi, povezem
poviest, *ali* povjest-
nica
povjestan, povjestna
povijem, *prema* po-
viti
poviti, povijem (*vidi*
viti)
povjeravanju
povjerbeni
povjeren
povjereništvo, *prema*
povjerenik
povjerenik
povjerenstveni
povjerenstvo
povjerenje
povjerenelj
povjeriti
povjerljiv
povjerljivost
povjerovati
povjesmo
povjestnica, *ali* po-
viest
povjestničar
povjestnički

povježati
povjetarac, povjetarca
povreda, *ali* povrie-
diti
povredljiv
povređivanje
povređivati, *ali* po-
vriediti
povriediti, *ali* po-
vreda
povrieslo
pozadievati
pozadriemati
pozan, pozna
pozebsti, pozobem
pozliediti, *ali* po-
zljeda
pozljeda, *ali* pozlie-
diti
pozljedivati, *ali* po-
zliediti
požežki, *prema* Po-
žega
poznjak
pračovjek
pradjed
praotac, praotca,
praotci
prapradjed
pravae, prasea
prasak, praska
prasak, praska
praviek
pravopisni
pravoriek
pravovjeran

prec, en
a

pravovjerje
pravovjernica
pravovjernik prazan,
prazna praznovjerac,
praz-novjereadugo
&
praznovjeran
praznovjerje pražki,
prema Prag
prebijem, *prema*
prebiti prebiti,
prebijem
(*vidi* biti), *ali*
prieboj prebeči
prebjeg, *gen. mur.*
prebjega (dugo)

prebjegavati
prebjegniti
prebježati
prebol
prebolievati, *ali* pre-
boljeti
preboljeti, *ali* prebo-
lievati
prebrodiv
preciediti, *ali* precje-
divati
precieniti, *ali* precje-
njivati
precjodivati, *ali* pre-
ciediti
precjena, *gen. mur.*
precjena (dugoje)

precvjetati

precvjetati
proces
prečac
prečastan, prečastna
preči, *kump.* od
priek
prečistiti
prečka
prečuti
predak, predka,
predci
predavač
predavaonica
predvorje
predhodan, pred-
hodna
predhodnica
predhodnik
predialist
predievati, *ali* pre-
djenuti
predispozicija
predjel i predio
predjelni
predjenuti, *ali* pre-
dievati
predjeti
predkućnica
predlagao
predložak, predložka,
predložci
predložiti, *ali* pried-
log
predmet
predmievanje
premnievati, *ali* pred-
mnjeva

precjenjivati, *ali* pre-
cieniti
predmnjeva, *ali* pred-
mnievati
prednjačiti
prednjački
predočba
predočenje
predočitelj
predočiti
predočivati
predosjećaj,
predosjećanje
predosjećati
predpjev
predplata (*drugo je*
preplata)
predpodne
predposljednji
predpostaviti
predpokopni
predprega
predprošli
predračun
predrazsuda
predrieti, predrem,
ali priedor
predružak
prednučiti
predsjedatelj
predsjedati
predsjednica
predsjednički
predsjedništvo, *pre-*
mu predsjednik
predsjednik
predsohlje

pregorjeti

predsrče
predstava
predstavljao
predstavnik
predstavništvo, *pre-*
mu predstavnik
predstojništvo, *pre-*
mu predstojnik
predstraža
predsuda
priedasnik
predteča
predusresti
preduvjet
predvečerje
predvidjeti
predvojnički
predvrtae
preferencijalan
pregib
pregibak, pregibka,
pregibak
preglasiti, *ali* prie-
glas
pregled
pregledao
pregledačica
pregledan
pregledba
pregnuće
pregovoral
pregovor
pregrada
pregoniti, *ali* priegon
pregorivati
pregorjeti, *ali* prie-
gor

pregrada

Pregrada
 pregradak, pregrad-
 ka, pregradici
 pregradivati
 pregršiti, pregrizati
 pregršiti, pregršiti
 pregruće, prehuna
 prehnan
 prehnaniti
 prehnanjivati
 preinačenje
 preinačiti
 preinadivati
 preinaka, prejahati
 prekaliti, prekid
 prekidač, prekipjeti
 prekujući
 prekujušašnji
 preklani, preklapaš
 prekladi preko
(drugo je
pričko)
 prekomjeran
 prekomorski
 Prekomurac
 Prekomurje
 prekomurski
 prekonačiti
 prekopati, *ali* pri-
 kop
 prekozačenje
 prekoračiti

prenočište

prekoračivati
prekoriti, *ali* priekor
prekosutra
prekoračivati
prekret
prekretnica
prekrivač
prekročiti
prekrist
prekristiti
prekristavati
prekričen
preksutra
preksinoć
prekuhati
prekupać, prekupca,
prekupci prelac,
prelca, *gen.*
mn. prelaca
prelazak, prelaska,
prelazi
prelazan
prelaziti, *ali* prielaz
prekđev, *prema*
prelac preletjeti
prelepi prelepići, *ali*
pre-
lepljivati
prelietati, preliećem
preleivanje
preleivati (se)
prelomiti, *ali* prie-
lom
preložiti, *ali* prieklog
preložiti, *prema*
Prelog

prenosiť

prenočiti prenosan
 prenosilac, *gen. nuz.*
 prenosilica
 prenosić, *ali* prienos
 preoblačenje
 preoblačiti (*se*)
 preobraćenje
 preobrazba
 preobraženje
 preobtećenje
 preobtećivanje
 preobterivati
 preobteretiti preobučeni
 prebući prebočnem
 predievati, *ali* pre-
 odjenuti
 predijeliti, *ali* pre-
 odievati predjeti
 prepećati prepečen
 prepečenja prepeći
 prepjekprepeka
 prepeličar prepeljiči
 prepievali (*drugo je*
 prepjevati)
 prepiraci prepirkati
 prepirati *se, ali*
 priepor

predan

prepisati, <i>ali</i>	preseljenje
prepis, prepisivač	presenečen
prepjev, prepjevati	presenečenje
<i>(drugo je</i>	presenati
<i>prepievati)</i>	presiecati, <i>ali</i>
preplaćivati	presjeći
preplesti preplet	presiekanje
prepletati prepočiti	presizati
prepočinjanje	presjeći, <i>ali</i>
prepočinjati	presiecati pres. jediti
prepora preporod	presjek presjeka
preporučati	preskočiti preslica
preporučiti	presličenja pres. nijnj,
prepreka prepričati	<i>kamp, od</i>
prepričavanje	presnan presnoća
prepriječiti	presnt presitić
preprodavač	prestrići prestupak,
preprodavalac	pre-
prepući prezadba	stupka, prestupeći
preračunati	<i>(ali priustup)</i>
preradiivač prereći	prestupan
<i>(se)</i> prerez premiti	prestupnički
presad presada	prestupnik presuda
presaditi	presudan presvietao,
presadnica	pre-
presahnuti preseliti	svieda pres. lačenje
	presvlača presan,
	presna

prigrje
m

prisan

prigrjem, *prema*
prigrjati
prigjam, *prijma*
prigjamni
prigjamnik
prije
Prijezda
prikrjem, *prema*
prikriti
prikriti, prikrjem
(*vidi kriti*)
priležništvo, *prema*
priležnik
prilegati
prilepiti, *ali* pri-
lepljivati
priletati
prilievati, *ali* priljev
priljem, *prema*
priliti
priliti, priljem
(*vidi liti*)
priložak, pri-ložka,
priložci
priljepak
priljepčiv
priljepčivost
priljepljiv
priljepljivati, *ali*
prilepiti
priljev
primieniti, *ali* pri-
njenjivati
primješati, *ali* pri-
mješavati
primietiti, *ali* pri-
mjećivati

primitak, *mn.* pri-
matici primjećivati,
ali
primietiti primjena,
ali primieniti
primjenjivati, *ali*
primieniti
primjenljiv
primjenljivost
primjer, *gen. un.*
primjera (dugo je)
primjerak primjeran
primjeren primjerice
primjesa, *gen. un.*
primjesa (dugo je)
primjesak, pri-
njeska primjetba, *ali*
primietiti
principijelan priineli,
prineseni prinosnik,
prema
prinos priobćenje
priobćiti priobćivati
pripadak, pripadka,
pripadci pripievka
gen. un.
pripjevaka (*ali*
pripjev) pripjevati
(*drugo je*
pripjevati)

pripijeni, *prema*
pripiti pripiti,
prijjem
(*vidi piti*) pripjev,
gen. un. pripjeva
(dugo je)
pripjevak pripjevati
(*drugo je*
pripjevati)
pripoviedalac, *ali*
pripovjedač
pripoviedalo
pripoviedan
pripoviedanje
pripoviedati, *ali*
pripovjediti
pripoviedka
pripoviest
pripovjedač, *ali* pri-
poviedalac
pripovjedački
pripovjedalački
pripovjedati, *ali* pri-
poviedati
pripovjedan, *na pr.*
pripovjedna knji-
ževnost, *drugo je*
pripoviedan od
pripoviedati
priprieti, priprem
priprieti pripuzki,
prema
pripus
pripredla
priprieje
prisan, prisna

prisievat
i

prisievati, *ali*
prisjev
prisjećati se
prisjedati
prisjednik
prisjenak
prisjeti
prisjetiti se
prisjev, *ali* pri-
sievati
prislušnik
prispiće
prispijevati, *ali* pri-
spjeti
prispijima, *prema*
prispijeli
prispiju, prispijem,
ali prispijevati
(*vidi dospjeti*)
pristanišni, *prema*
pristanište
prisustvo
prisustvovati
prisvietiti, *ali* pri-
svjetljivati
prisvjetljivati, *ali*
prisvietiti
prišijem, *prema* pri-
šiti prišiti,
prišijem
(*vidi siti*)
pritisnuti, *ali*
pritješnjivati
pritisak, pritiska
pritjecati pritjerati
pritjerivati

pronevjeri
ti

pritješnjivati, *ali*
pritićeniti
priveći, priveđeni
priveći, privezem
privjem, *prema*
priviti
priviti, privijeni
(*vidi viti*)
privjesak, privjeska
privjesiti
privremen
prizeti, prizrem
procjena
procjenitelj
procieniti, *ali* pro-
cjenu
procjenjivati, *ali*
procieniti
prodriemati
prodrieti, prodrem
prognečiti
progijjem, *prema*
progniti
progniti, prognijjem
(*vidi gnjiti*)
progrizi, progrizem
prohtijem se, *prema*
prohtjeti se, prohti-
jem se (*vidi htjeti*)
prolazak, prolasku,
prolazi
proletariat
proletati
prolievati, *ali*
proljev

prolijem, *prema*
proliti
proliti, prolijem
(*vidi liti*)
proložak, proložka,
proložci (Durch-
schuss)
proljeća
proljeći se
proljetan
proljetos
proljetošnji
proljev, *ali* pro-
lievati
promičba
promičben
promieniti, *ali* pro-
mjena
promiesiti
promiešati
promjena, *ali* pro-
mieniti
promieniti
promjenljiv
promjenjivac
promjenjivati
promjer, *gen. un.*
promjera (dugo
je)
promjeriti
promjet, prome-
ljen
pronalazak, pro-
nalazka
pronevjera
pronevjereni
pronevjetiti
111

pronic

proužati, *ali* proužgati
 proužiti, proužesem
 proužiti, *ali* proužiti
 propievati (*drugo je*
 propjevati)
 propijem, *prema*
 propiti propisnik,
prema
 propis, propiti,
 propijem
 (*vidi* piši) propjevati
 (*drugo je*
 propjevati) propovjed,
ali propovjednik
 propovjedaње
 propovjedati, *ali*
 propovjediti
 propovjedaonica
 propovjediti, *ali*
 propovjedati
 propovjednički
 propovjednik, *ali*
 propovjed
 propusnica
 prorijediti, *ali* prorje-
 divati
 prorijem, *prema*
 proriti proriti, prorijem
 (*vidi* rići)
 prorijedivati, *ali*
 prorijediti
 protočito, *prema*
 protok
 proscati, proscati
 prosba

proturječiti

prosvietiti, *ali*
prosvjećivati
prosvjetiti, *ali*
prosvjetljivati
prosvjetljen, *komp.*
prosvjetljeniji
prosvjetljenost
prosvjećenje
prosvjećivati, *ali*
prosvjetiti
prosvjećivanje
prosvjed
prosvjedovati
prosvjeta, *ali* pro-
svješnost
prosvjetitelj
prosvjetiteljski
prosvjetiteljstvo
prosvjetljenje, *ali*
prosvjetljen
prosvjetljivati, *ali*
prosvjetiti
prošijem, *prema*
prošiti prošiti,
prošjem
(*vidi šiti*)
prošijem, *prema*
prošiti prošiti,
prošijem
(*vidi šiti*)
protinba
protjecati
protjeranik
protjerati
protjerivati
protučinba
protuneti

proturické

provizija
protučinje
protu vrijednost
provesti, provedem
provizit, provezem
provizur
provincijal
provincijalan, *ali*
provincijalac
provincijalizam, *ali*
provincija
provincija, *ali* provin-
cijalan
provincijalac, *ali*
provincial
provjeravati
provjeriti
provješati
provjetri
provjetrivanje
provrti, provrim i
provrijem
provredniti se
prozeštiti, prozebeht
prozeti, prozrem
proždrijeti, proždrem
provinc
provokao (koza, koja
se prvi puta ojar)
provopričestnika
provopričestnik
psihijatar
psihijatrija
psihološki, *prema*
psiholog
puci, puceta
pumoljetan

razčiniti

puščani	razbieljen
puščica	razbijem, <i>prema</i>
puška	razbiti
R	razbiti, razbijem
	(<i>vidi biti</i>)
rabiatan	razbječi se
rabski, <i>prema Rab</i>	razbjesniti se
radiacija	razbijačati se
radialan	razbojništvo, <i>prema</i>
radian	razbojnik,
radiaran	razcar
radiator	razciepati, <i>ali raz-</i>
radije	ciekpati
radišan, radišna	razciepiti, <i>ali razcejp-</i>
Radko, <i>prema Ra-</i>	ljivati, razcejp
doslav	razciepljen
radništvo, <i>prema</i>	razcejp, <i>ali raz-</i>
radnik	ciepati
radostan, radostna	razcejkpati, <i>ali raz-</i>
radostnice (suze)	ciepati
rampa	razcejpljivati, <i>ali</i>
rasa	razciepiti
rasica	razcvasti
rasla (<i>vidi rasti</i>)	razcviliti
rasni	razcvjetati se
rasnikuća,	razcvietati se, raz-
raspi,	vietati se
raspi, rastem, ras-	razčarati
tao, rasla	razčehnuti
rasuća (<i>glug. pril.</i>	razčepiti
<i>sad. od rasti</i>),	razčepkati
<i>drugo je rasti</i> ti	razčepupati
rašak, raška	razčešati
rašlje	razčešljati
Ratko, <i>prema</i>	razčevoriti
Ratunir-	razčinititi

razčinja ti

razčinjati razčistiti
razčluba razčlaniti
razčupati razčupauko
razčeretati se
razdeliti, *ali* raz-
djeljivati razdjelnik
razdio, razdjela, *gen.*
mn. razdjela
(*dugo je*)
razdjel (vidi razdio)
razdjelan, razdjelna
razdjeljak, razdjeljka
(*dugo je*)
razdjeljiv razdjeljivo
razdjeljivati, *ali*
razdieliti
razdriemati
razdriešiti, *ali*
razdrješivati
razdrieu, razdrem
razdrješivati, *ali*
razdriešiti
razgnječiti razgujeviti
razgodak, razgodka,
razgodci
razgorievati se
razgorjeti se
razgovidan
razgovietnost
razgrebsti, razgre-
bein

114

razmjera n

razkrijem, *prema*
razkriti razkriliti
razkriškati raskrili,
razkrijem
(*vidi kriti*)
raskrestiti (se)
razkrstnica razkršće
razkrštati razkučiti
razkučiti razkohati
razkuhavati razkužiti
razkvasiti razletjeti se
razliegati se razlietati
se razlievati (se), *ali*
razljev
razlijem, *prema*
razliti razliti,
razlijem
(*vidi liti*)
razljev
razmieuiti, *ali*
razmjenjivati
raniesiti raznjena,
gen. mn.
raznjena (*dugo je*)
raznjenjivati, *ali*
razmieniti razmjer,
gen. mn.
razmjera (*dugo je*)
raznjerak raznjeran

razgrijati, razgri-
jem (*vidi grijati*)
razgrijenu, *prema*
razgrijati
razgrizli, razgrizem
razhladiu
razhladivati
razhodi
razkačkati
razkajati
razkalašeu
razkidati
razkiseliti
razkivati
razklapati
razklinjati
razklopiti
razkol
razkolačiti
razkoliti
razkolnički
razkolništvo, *prema*
razkolnik
razkolik
razkonadati
razkopati
razkopčavati
razkoraciti
razkorak
razkoš
razkošan, razkošna
razkovati
razkraj
razkrčiti
razkrčivati
razkrečiti
razkrečivati

razmjerat

razmjerati (*dugo je*)
razmjeravati razmjeriti
razmjerje
razmjernost
razmjestiti, raz-
mjestim
razmjestaj
razmjestati
raznieti
raznovrstan, razno-
vrstna
raznovrstnost
razodievati, *ali* raz-
odjenuti
razodkrijem, *ali*
razodievati
razodkrijem, *prema*
razodkriti
razodkriti, razod-
krijem (*vidi kriti*)
razpačati
razpačavanje
razpačavati
razpad
razpaliti
razpanati
razpasti se
razpečaćivati
razpečatiti
razpeće
razpeti
razpetljati
razpiliti
razpirjati
raspiriti

razsipni k

razpuštati razrediti,
drugo je
razrediti razriediti,
drugo je
razrediti
razriešiti, *ali* raz-
rješivati razrijem,
prema
razriti razriti,
razrijem
(*vidi riti*)
razrijeđe
razrijeđivanje
razrijeđivati, *ali*
razriešivati, *ali*
razriešiti
razrješenje
razriešiv
razriešivost
razriešiti
razriešnica
razsad
razsahnuti se
razsap
razsedlati
razseliti
razsiecati, *ali* razsječi
razsijati, raznjenu
(*vidi sijati*)
razsijem, *prema*
razsijati razsipa
razsipnički
razsipništvo, *prema*
razsipnik
razsipnik

razsječi

razsječi, <i>ali</i> razsjecati	raztezljiv	razumjeti, razumi-
razsjed	raztinjati	jem (<i>vidi</i> unijeti)
razsol	raztirača	razuvjeravati
razsrditi	raztjerati	<i>razuvjeriti</i>
razstanak	raztjenjivati	razvesti, razvedem
razstati <i>se</i>	raztočen	razvezu, razvezem
razstava	raztočiti	razvijen, <i>prema</i>
razstaviti	raztok	razviti
razstirati	raztopina	razvitač, <i>mn.</i> razvitci
razstriči	raztopiti	razviti, razvijan
razstriti, razstrem	raztopljiv	(<i>vidi</i> viti)
razstrojiti	raztovariti	razvjenčanje
razsudi	raztvčati <i>se</i>	razvjenčati (<i>se</i>)
razsuditi	razvježljivati, <i>ali</i>	razvriediti
razsulo	razvrijeti	razžalostiti
razsušiti	razvrestiti	razžariti
razsvjeta, <i>ali</i> raz-	razvježnjivati, <i>ali</i>	razzeći
svjetliti	razvriezniti	razžestiti
razsvjetliti, <i>ali</i> raz-	razvugati	razžvakati
svjeta, razsvjet-	razvrijeti, <i>nli</i>	razžvaliti
ljivati	razvreblijivati	ražanj, ražnja
razsvjetljen	razvrieskati	ražen
razsvjetljivati, <i>ali</i>	razvriezniti (<i>se</i>), <i>ali</i>	ražiste
razsvjetliti	razvriezniti (<i>se</i>)	ražni
razšijem, <i>prema</i>	raztrkati <i>se</i>	recipient
razšiti	raztrošan	redak, redka, redci
razšiti, razšijem	raztrubiti	redovništvo, <i>prema</i>
(<i>vidi</i> šiti)	raztući (<i>drugo je</i>	redovnik
raztakati	rastući)	rebi
raztaliti	rastumačiti	rekoncilijacija
razlegnuti	rasturati	rekviem
razneći (stečeno	raznužiti	relief
izgubiti)	razvoriti	rentgenološki, <i>pre-</i>
raznećuće	razudba	ma rentgenolog
raznepiti, raztepen	razumievati	rentier
razterećenje	razumijem, <i>prema</i>	respicient
raztezati	razumjeti	rez

rezak

rezak, rezka	rješanje, <i>ali</i> riešiti
rezati	rješuba
rezbar	robče
rezka ti	robkinja
rezkoča	robški
rieč, <i>ali</i> rječnik	robstvo
riečca	ročišnik, <i>prema</i>
rieče	ročište
riečni	rodina
riedak, riedka,	romancier
<i>homp.</i> rjedi	romb
riediti	rombski, <i>prema</i> romb
riedkost, <i>ali</i> rjedkoča	rosan, rosna rotka
riedenje, <i>drugo je</i>	rožac, rožca, rožci
redenje (na pr.	rožčić
svećenika) riek	rubac, rubca, rubci
rieka, <i>ali</i> rječica,	rubčić, rukovet ružan,
rječina	ružna
Rieka	
riešen, <i>ali</i> rješenje	sabijeni, <i>prema</i> sabiti
riešiti, <i>ali</i> rješavati	sabiti, sabijem
rijem, <i>prema</i> riti riti,	(<i>vidi</i> biti)
rijem, riješ,	sablazan, sablastna
rije, njemo, rijete	sablazan, sablazni
ri vera rjedkoča	sadijevati, <i>ali</i> sa-
rječetina	djeti
rječica, <i>umanj.</i> <i>pre-</i>	sadjetlaji
<i>ma</i> rieka rječina,	sadjenući
<i>meć.</i> <i>prema</i>	sa vjeti, <i>ali</i> sadijevati
rieka	sadrieti, sadrem
rječit, <i>nli</i> rieč	sagnijem, <i>prema</i>
rječitost rječiti	sagnjiti, sagnjiti,
<i>se</i> rječnik, <i>ali</i>	sagnijem
rieč rješavati	(<i>vidi</i> gnjiti)

satrieti

sagnešiti	sakrijem, <i>prema</i>
	sakriti sakriti,
	sakrijem
	(<i>vidi</i> kriti)
	saletjeti
	salezijanae
	saležki, <i>nizp.</i>
	salezijanae
	salielati
	salielati
	saliem, <i>prema</i> saliti
	saliti, salijem
	(<i>vidi</i> liti)
	salmak
	samačstvo, <i>prema</i>
	samac samodržac,
	samo-
	držca, samodržci
	samodržev samodrživo
	samosviet
	samosvietan, samo-
	svietna, <i>komp.</i>
	samosvjestniji
	saobćenje (<i>bolje</i>
	saobćenje)
	saobčiti (<i>bolje</i>
	priobčiti)
	sasjecati, <i>ali</i> sasjeci
	sasjeci, <i>ali</i> sasjecati
	sašijem, <i>prema</i> sašiti
	sašiti, sašijem (<i>vidi</i>
	šiti)
	satjerati satjerivati
	satrieti, satriem
	H
	7

savezništvo

sjedništvo

savezništvo, *prema*
saveznik
savijem, *prema* saviti
savitak, mn. savitci
saviti, savijem
(*vidi* viti)
savjest
savjestan, savjestna
savjestnost savjet,
gen. um. savjeta
(*dugo je*) savjetnički
savjetnik
savjetodavac
savjetovati sazreti,
sazrim, sazri-
jen, *ali* sazrievati
sazrievanje
sazrievati, *ali* sazreti
scenizam Sebastiana
sedmogodišnji
sedamnaestogodišnji
seizmološki, *prema*
seizmolog
seljačstvo, *prema*
seljak
semaziološki, *prema*
semaziolog
semmerinški, *prema*
Semmering
servieta Siam
siciliana Sicilija
sličan, slična
siesta

sigurnostan, sigurnostna siećanj
siećanjski sied.
komp. sjedi siedjeti
(postajati)
sied, *drugo je*
sjediti, *suzen*)
siedost, *ali* sjedine
siedenje, *prema*
sjedjeti, *drugo je*
siedenje
sieć siećiti
sieć
sienit (vrsta kamena)
sieno, *ali* sienokoša
sier
sierak, *ali* sierčan
sievak, sievanje sievati
sievnuti sijati, sijem,
šiješ
sije, sijemo, sijete
sijem, *prema* sijati
silazak, silazka,
silazci simbol
simfonijska simpatija
simptom sipak, sipka
sirakuški, *prema*
Sirakuza
siromašan, siromašna

siromaški, *prema*
siromah
siromaštvo
siročad
siročić
siročići
sitce (malo sito)
sjecalice
sjecalo
sjecati, *umutnj. pre-*
nua sjeći
sjecište
sjecišni, *prema*
sjecište
sjecanje
sjecalice
sjecati
sjaka
sjeken, sječenje
sjoka
sječnice
sječivo
sječka
sječkalica
sječanje
sječati se
sječ, siećem
sjedalica
sjedalo
sjedanje
sjedati
sjedčke
sjedilac
sjedilački
sjedine, *ali* siedjeti
sjedništvo

sjedništvo

prema
sjedništvo
sjediti, sjedim
(*drugo je* siedjeti,
postajati sied)
sjednica sjednički
sjedniti i sjesti
sjednjača sjedobrad,
ali sieda
brada sjedoglav
sjedokos sječenje,
prema
sjediti, *drugo je*
siedenje

sječač
sječavac
sječavica
sječira
sječiriste
sječnuti
sječotina
sječuć
sjeminar
sjemeni
sjemeni starac
sjemenište
sjemenišni, *prema*
sjemenište
sjemenka
sjemenski
sjemenjača
sjemenje sjena
sjenast

sječenje

sječati
sjenica
sjenicat
sjeničarka
sjeniči
sjenik
sjenilo
sjenit
sjeniti (se)
sjenka (*dugo je*)
sjenokos, *ali* sieno
sjenokoša, *ali* sieno
sjenovit
sjenjak
sjerčan, *ali* sierak
sjerčanica
sjesti
sjeta
sjetan
sjetilo
sjetiti (se)
sjetva
sjever
sjeverljiv
sjevernica
sjevernjača
sjevernjak
sjeveroiztok
sjeveroiztočan
sjeverozapad
sjeverozapadan
skladišni, *prema*
skladište sklizak,
sklizka sklizkost
skorjeti se

sljednik

skrbništvo, *prema*
skrbnik
skrijem, *prema* skriti
skriti, skrijem
(*vidi* kriti)
skubiti, skubem
skupac, skupea
sladak, sladka
sladčica
sladkiš
sladkoča
sladkohran
sladkojeđa
sladokusac, slado-
kusca
slastan, slastna
slavospjev
slet
slied, *ali* sljednik
sliediti, *ali* sljedba,
sljedbenik
sliedenje
sliet, *ali* sljepoča
slietac, *ali* sljepica
slietiti, *ali* oslietp-
ljivati
sljepjenje
slietati
sliet, mn., sljevovi
slietati
slijem, *prema* sliiti
sliiti, slijem (*vidi* liti)
slobodština
služkinja
sljedba, *ali* sljediti
sljedbenik
sljednik

120

[illegible][illegible]

130

134135